

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány

Filip Krčmář

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Filip Krčmář

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány

Název anglicky

Protection of intellectual property rights by customs authorities

---

Cíle práce

Cílem práce je zjistit příčiny, rozsah a způsoby porušování práv duševního vlastnictví včetně negativních ekonomických dopadů z pohledu státní kontrolní a dozorové činnosti vykonávané Celní správou ČR. V případě zjištění nedostatků v legislativě a při vlastním výkonu ochrany práv duševního vlastnictví navrhnout opatření pro efektivnější výkon práce

Metodika

- soustředění právních předpisů a odborné literatury
- konzultace s vedoucím práce
- prostudování teoretické části práce a její zhodnocení
- získání a prostudování konkrétních materiálů
- statistické vyhodnocení získaných dat
- sumarizace výsledků a jejich vyhodnocení

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Doporučené zdroje informací

Autorské právo: Průmyslová práva : podle stavu k 24.2.2014 Ostrava: Sagit, 1996-, sv. ÚZ. ISBN 978-80-7488-047-6.

BÁLKOVÁ, Stanislava. Ochranná známka a průmyslový vzor – jejich ochrana a padělání. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011, 142 s. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-520.

ČADA, Karel. Chránit / nechránit, to je otázka: výsledky výzkumu a vývoje, jejich ochrana a komercializace. 1. vyd. Plzeň: Alevia, 2014, 320 s. ISBN 978-80-905538-0-4.

Další literatura po dohodě s vedoucím práce

KOUKAL, Pavel. Právní ochrana designu – průmyslové vzory, autorská díla. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, xv, 139 s. Právní monografie. ISBN 978-807-3578-862.

LEŠKA, Rudolf a Petr OSTROUCHOV. Práva duševního vlastnictví: příručka pro Technickou univerzitu v Liberci. Vyd. 1. V Liberci: Technická univerzita, 2012, 100 s. ISBN 978-80-7372-829-8.

MALÝ, Josef. Obchod nehmotnými statky: patenty, vynálezy, know-how, ochranné známky. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 1995, xiii, 257 s. ISBN 80-717-9320-5.

ŠEBELOVÁ, Marie. Autorské právo: zákon, komentáře, vzory a judikatura. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006, viii, 196 s. Právo pro denní praxi (Computer Press). ISBN 80-251-1090-7.

VONDRÁKOVÁ, Alena. Autorské právo v kartografii a geoinformatice. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci pro katedru geoinformatiky, 2012, 124 s. Terra notitia. ISBN 978-80-244-3205-2.

Předběžný termín obhajoby

2015/02 (únor)

Vedoucí práce

JUDr. Milan Uhlík, CSc.

Elektronicky schváleno dne 10. 9. 2014

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 11. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 12. března 2015 _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu JUDr. Milanu Uhlíkovi, CSc., za odborné vedení, podněty a cenné připomínky při zpracování této bakalářské práce.

Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány

Protection of intellectual property rights by customs authorities

Souhrn

Bakalářská práce na téma „Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány“ si klade za cíl zjistit příčiny, rozsah a způsoby porušování duševního vlastnictví včetně negativních ekonomických dopadů a v případě zjištěných nedostatků v legislativě a při vlastním výkonu ochrany práv duševního vlastnictví pak navrhnout opatření pro efektivnější výkon práce. Teoretická část se zabývá rozбором platné právní úpravy na mezinárodní, komunitární i národní úrovni, obsahuje základní terminologii dané oblasti a charakterizuje pojem duševního vlastnictví včetně jednotlivých práv spojených s duševním vlastnictvím. V praktické části je představena Celní správa České republiky a zákonné postupy celní správy při ochraně práv duševního vlastnictví a rovněž jsou zde zmíněny další správní orgány, které provádějí kontrolu v dané oblasti. V další části jsou předložena data o nejčastěji padělaném zboží, které bylo zadrženo celními orgány v rámci kontrolní činnosti v letech 2008 až 2013 a zjištěné údaje o množství zadržného zboží a o výši způsobených škod majitelům dotčených práv jsou analyzovány a hodnoceny. V závěru práce jsou uvedeny nedostatky právní úpravy a problémy objevující se při samotném výkonu kontrolních činností celní správou a současně je navrženo vlastní řešení vedoucí k zefektivnění ochrany práv duševního vlastnictví celními orgány.

Summary

The Bachelor thesis on "Protection of intellectual property rights by customs authorities" aims to determine the causes, extent and manner in violation of intellectual property, including the negative economic impacts and in the case of shortcomings found in legislation and in actual performance of intellectual property rights protection to propose measures for more effective work performance. The theoretical part deals with the

legislation in force at the international, community and national levels, contains the basic terminology of the field and describes the concept of intellectual property, including the individual rights of intellectual property. In the practical part the Czech Customs Administration and the legal procedures of customs administration in the protection of intellectual property rights are introduced. The other administrative authorities that carry out inspections in the area are also mentioned. In the next section data on the most counterfeited goods, which were seized by customs authorities in the framework of inspection activities between 2008 and 2013 are presented and identified data on the quantity of seized goods and the amount of damage caused to owners of the rights are analyzed and evaluated. In conclusion, the shortcomings in legislation and problems encountered in the actual performance of inspection activities by customs administration are stated. Simultaneously, own solution leading to more effective protection of intellectual property rights by customs authorities is proposed.

Klíčová slova: Celní správa České republiky, Generální ředitelství cel, celní úřad, právo duševního vlastnictví, zboží, padělek, nedovolená napodobenina, držitel práva, spotřebitel

Keywords: Customs administration of the Czech republic, General Directorate of Customs, customs authority, intellectual property, goods, counterfeit, pirated goods, right holder, consumers

Obsah

1	Úvod.....	6
2	Cíl práce a metodika.....	8
2.1	Cíl práce	8
2.2	Metodika	8
3	Přehled platné právní úpravy	10
3.1	Právní úprava duševního vlastnictví v mezinárodních smlouvách	10
3.2	Právní předpisy Evropské unie v oblasti duševního vlastnictví.....	15
3.3	Duševní vlastnictví v legislativě České republiky	19
3.3.1	Autorský zákon	19
3.3.2	Celní zákon.....	20
3.3.3	Ostatní právní předpisy dotýkající se duševního vlastnictví.....	20
3.4	Systém práva duševního vlastnictví	21
3.4.1	Právo autorské a práva související s právem autorským.....	23
3.4.2	Průmyslová práva.....	25
4	Analýza zkoumané problematiky.....	32
4.1	Celní správa České republiky	33
4.1.1	Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány	35
4.1.2	Postup celních orgánů při celním řízení.....	38
4.2	Další subjekty podílející se na ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví	41
4.3	Rozsah porušování práv duševního vlastnictví	43
4.4	Shrnutí výsledků zkoumání.....	52
4.4.1	Návrhy opatření k odstranění zjištěných nedostatků	53
5	Závěr	55
6	Seznam použitých zdrojů	57
7	Přílohy.....	61
	Příloha č. 1 – Zboží porušující práva duševního vlastnictví	I

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: (str. 23)	<i>Doba trvání ochrany u základních předmětů práva duševního vlastnictví</i>
Tabulka č. 2: (str. 44)	<i>Celní řízení v letech 2008 - 2013</i>
Tabulka č. 3: (str. 45)	<i>Vnitřní trh v letech 2008 - 2013</i>
Tabulka č. 4: (str. 45)	<i>Celní řízení a vnitřní trh v letech 2008 - 2013</i>
Tabulka č. 5: (str. 46)	<i>Přehled zboží zajištěného v celním řízení dle druhu práva</i>
Tabulka č. 6: (str. 47)	<i>Přehled zboží zajištěného na vnitřním trhu dle druhu práva</i>
Tabulka č. 7: (str. 48)	<i>Přehled zboží zajištěného v celním řízení dle kategorií v letech 2010 - 2013</i>
Tabulka č. 8: (str. 49)	<i>Přehled zboží zajištěného na vnitřním trhu dle kategorií v letech 2010 - 2013</i>
Tabulka č. 9: (str. 50)	<i>Nejčastěji padělané ochranné známky v letech 2010 - 2012</i>
Tabulka č. 10: (str. 50)	<i>Místo zajištění na vnitřním trhu dle počtu kusů v letech 2010 - 2012</i>

Seznam zkratk

apod.	<i>a podobně</i>	násl.	<i>následující</i>
CD	<i>Compact Disk</i>	odst.	<i>odstavec</i>
CS	<i>celní správa</i>	PČR	<i>Policie České republiky</i>
č.	<i>číslo</i>	písm.	<i>písmeno</i>
čl.	<i>článek</i>	Sb.	<i>sbírka zákonů</i>
ČOI	<i>Česká obchodní inspekce</i>	str.	<i>strana</i>
ČR	<i>Česká republika</i>	SZPI	<i>Státní zemědělská a potravinářská inspekce</i>
DVD	<i>Digital Video Disk</i>	TRIPS	<i>Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights</i>
EHS	<i>Evropské hospodářské společenství</i>		
ES	<i>Evropské společenství</i>		
EU	<i>Evropská unie</i>	tzn.	<i>to znamená</i>
IZS	<i>integrováný záchranný systém</i>	tzv.	<i>takzvaný</i>
mj.	<i>mimo jiné</i>	WIPO	<i>World Intellectual Property Organisation</i>
např.	<i>například</i>	zák.	<i>zákon</i>

1 Úvod

Motto: „*Prvotním cílem duševního vlastnictví je uznání morální a ekonomické hodnoty duševní tvůrčí činnosti v kulturním, společenském a ekonomickém vývoji národů.*“¹

Historie právní ochrany duševního vlastnictví na českém území spadá již do počátku 19. století, kdy v českých zemích platilo rakouské právo. Vývoj tohoto právního odvětví byl přerušen po druhé světové válce, kdy byl potlačován význam duševního vlastnictví, ostatně stejně jako význam soukromého vlastnictví jako celku, které mělo časem zcela vymizet. Od počátku 90. let je ochrana duševního vlastnictví znovu zaručena na ústavní úrovni. Svého ústavního zakotvení doznává v Listině základních práv a svobod. V Listině je zakotveno jak ústavní právo vlastnit majetek, včetně majetku nehmotného (čl. 11), tak i právo k výtvorům (čl. 34 odst. 1). Obě tyto ústavní práva, která se opírají o mezinárodní lidská práva, má na českém území každý, tedy i cizinec bez ohledu na vzájemnost.

Právo duševního vlastnictví je „*zvláštní právní odvětví, podobor občanského práva, upravující právní vztahy k některým nehmotným statkům*“.²³ Do této nehomogenní kategorie bez paušálních pravidel spadají předměty práv natolik různé, jako jsou např. vynález, autorské právo, ochranná známka nebo patent „*a všechny je spojuje prakticky jenom to, že jsou schopné existovat nezávisle na hmotné věci, jsou obvykle univerzálně reprodukovatelné a potenciálně všudypřítomné, tj. schopné nezávislé existence.*“²⁴ Odtud také pochází rozšířený tradiční výraz „*práva k nehmotným statkům*“.⁵ Duševní vlastnictví hraje v současném světě stále významnější roli, umožňuje pokrok kulturní, technický i obecněji socioekonomický.

---

¹ Arpad Bogsch – ředitel World Intellectual Property Organization (Světová organizace duševního vlastnictví) v letech 1973 až 1997.

² Dle nového občanského zákoníku platného od 1. 1. 2014 nelze pohlížet na předměty práva duševního vlastnictví jako na „nehmotné statky“, ale jako na „věci“ a předmět vlastnictví. Právo se tak formálně dostává do souladu s již zažitým pojmem „duševního vlastnictví“. Zásadní dopady na praxi se však v této souvislosti neočekávají.

³ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 6

⁴ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 6

⁵ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 9

Problematikou ochrany práv duševního vlastnictví a bojem proti padělání a pirátství se intenzivně zabývá Celní správa České republiky, jenž při aktivním výkonu svých kompetencí využívá pravomocí vyplývajících z národní a komunitární legislativy. Celní orgány jsou oprávněny zasáhnout vůči zboží, které je podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví a umožnit majitelům dotčených práv jejich ochranu.

Tato bakalářská práce se věnuje problematice ochrany práv duševního vlastnictví z pohledu státní kontrolní a dozorové činnosti vykonávané Celní správou České republiky. Poskytuje přehled legislativních předpisů na ochranu duševního vlastnictví na úrovni mezinárodní, komunitární i národní a věnuje se činností celní správy jakožto velmi významné složky státní moci, která je spolu s dalšími státními orgány aktivním ochráncem práv v oblasti duševního vlastnictví, a to nejen v rovině teoretické, ale i přímo v praxi.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce bude zjistit příčiny, rozsah a způsoby porušování duševního vlastnictví včetně negativních ekonomických dopadů z pohledu státní kontrolní a dozorové činnosti vykonávané Celní správou České republiky. V případě zjištění nedostatků v legislativě a při vlastním výkonu ochrany práv duševního vlastnictví pak navrhnout opatření pro efektivnější výkon práce.

2.2 Metodika

V teoretické části dojde k soustředění relevantních právních předpisů, sběru dat z odborných publikací a interních zdrojů Celní správy ČR a jejich následné analýze. V teoretické části bude představen přehled platných právních předpisů na mezinárodní, komunitární i národní úrovni, a rovněž bude seznámen se základní terminologií dané oblasti. Charakterizován bude pojem duševního vlastnictví včetně jednotlivých práv spojených s duševním vlastnictvím.

V praktické části dojde již k vypořádání s příčinami, způsoby a rozsahem porušování práv duševního vlastnictví včetně negativních ekonomických dopadů z pohledu státní kontrolní a dozorové činnosti vykonávané Celní správou České republiky.

Praktická část se bude věnovat vlastnímu výkonu ochrany práv duševního vlastnictví celními orgány, a rovněž zde budou představeny další správní orgány podílející se na ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví. Definovány budou zákonné postupy celní správy při prosazování práv k duševnímu vlastnictví. Další část analýzy zkoumané problematiky bude věnována rozsahu porušování práv duševního vlastnictví. Pomocí statistické analýzy dat budou specifikovány počty kusů zadržného padělaného zboží v celním řízení a na vnitřním trhu za období let 2008 až 2013 včetně porovnání jednotlivých let, počty zadržného padělaného zboží s nejvyšší četností dle kusů

a hodnoty za uvedené období, a rovněž bude vyčíslena výše škod způsobená majitelům práv. V práci bude též představen přehled zboží porušující duševní vlastnictví dle druhu práva v celním řízení a na vnitřním trhu, počty nejčastěji zadržovaných ochranných známek a rovněž nejčastější místa zajištění na vnitřním trhu.

V kapitole Shrnutí výsledků zkoumání pak budou uvedeny nedostatky právní úpravy a nedostatky v organizaci a řízení práce, které brání účinné ochraně duševního vlastnictví. Na základě zjištěných nedostatků bude navrženo vlastní opatření mající za cíl tyto nedostatky eliminovat, ať již v podobě zlepšení v oblasti legislativní či efektivnosti kontrolních činností celní správy.

V práci bude užito metody analýzy, deskripce a pomocí matematicko-statistických metod budou interpretovány výsledky vlastního šetření a pro lepší vypovídací schopnost budou rovněž ilustrovány tabelárně. V práci budou využity i autorovy znalosti nabyté v přímém výkonu služby referenta Oddělení 62 – Mobilního dohledu na Celním úřadě pro Ústecký kraj – Územní pracoviště Ústí nad Labem.

3 Přehled platné právní úpravy

Tato kapitola se zabývá především prameny práva duševního vlastnictví na mezinárodní, komunitární a národní úrovni a představuje ty právní předpisy, jež jsou svojí povahou podstatné pro objasnění zkoumané problematiky.

3.1 Právní úprava duševního vlastnictví v mezinárodních smlouvách

Práve mezinárodním je chráněno i právo duševního vlastnictví. Česká republika je smluvní stranou všech důležitých smluv týkajících se práva duševního vlastnictví. Smyslem mezinárodních smluv je přiznávat závazek z práva z duševního vlastnictví občanům všech smluvních států a harmonizace některých podstatných ustanovení týkajících se vzniku, rozsahu ochrany a výjimek ochrany apod.

Univerzální mezinárodní smlouvy

Pařížská unijní úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (Paris Convention for the Protection of Industrial Property) je základní obecnou úmluvou v oblasti ochrany průmyslového vlastnictví, kterou podepsalo 20. března 1883 jedenáct států. V současné době se mezi smluvní strany řadí přes 170 členů, ke kterým patří i Česká republika. Již v prvním článku se hovoří o tom, že země, na které se tato úmluva vztahuje, tvoří současně Unii pro ochranu průmyslového vlastnictví. Během dlouhého období od jejího vzniku bylo samozřejmě zapotřebí ji několikrát revidovat, naposledy tomu tak bylo roku 1967 ve Stockholmu. Jako předmět ochrany úmluva uvádí užité a průmyslové vzory nebo modely, patenty na vynálezy, známky služeb, tovární nebo obchodní známky, obchodní jméno a údaje o provenience zboží nebo označení jeho původu. Dále popisuje průmyslové vlastnictví v obecné rovině, kdy se jedná o průmysl a obchod jako takový,

zemědělský a těžařský průmysl, ale i výrobky at' již přirozené, tak umělé. Neméně důležitá je zmínka o úkolu zabránit nekalé soutěži.⁶

Bernská úmluva o ochraně děl literárních a uměleckých (Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works) z roku 1886 je vůbec nejstarší úmluva mezinárodního významu, která chrání autorská díla. Podobně, jako u Pařížské dohody, vznikla časem potřeba její mnohonásobné novelizace. V oblasti ochrany zmíněného duševního vlastnictví je zavázáno celkem 167 zemí. Úhrnem obsahuje 38 článků. Charakterizuje autora, včetně jeho práv, doby trvání autorského práva a autorská díla. Autorská díla uvádí jako vědecké, umělecké a literární výtvořy. Pro představu si uveďme například přednášky, filmy, knihy, fotografie, hudbu, mapy, brožury, ale také malby či sochy. Obecně dle úmluvy trvá ochrana celý autorův život a ještě dalších 50 let po smrti, přičemž lhůta začíná k 1. lednu následujícího roku od smrti.⁷

Další univerzální mezinárodní úmluvou v oblasti ochrany duševního vlastnictví je Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví neboli **TRIPS** (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights), sjednaná roku 1994 v Marrakeshi a skládající se ze sedmi částí. K přijetí došlo v rámci takzvaného Uruguayského kola (1986-1994), během konference GATT (Všeobecná dohoda o clech a obchodu). Důsledkem jednání bylo zřícení Světové obchodní organizace, která je zároveň správcem Dohody TRIPS. Členové dohody stvrzují přání zmenšení deformací i překážek mezinárodního obchodu a dále podporovat ochranu duševního vlastnictví jako oblast práva soukromého. Především se jedná o zajištění norem a prostředků, kdy je současně pamatováno na rozdílnost jednotlivých národních řádů.⁸

Zmíněné univerzální domluvy byly převážně ve 20. století doplněny o specializované, které bude nejvyhodnějši si rozlišit podle druhu ochrany na průmyslové a autorské.

---

⁶ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 146

⁷ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 153

⁸ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 157

Průmyslové mezinárodní smlouvy

Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek (1891) a **Protokol** týkající se aplikace vybraných ustanovení z roku 1989 vytváří možnost ochrany známek v unijních státech, prostřednictvím přihlášení výrobku nebo služby u Mezinárodního úřadu duševního vlastnictví v Ženevě.⁹

Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží (1891) umožňuje výrobky objektivně nepravdivé či klamavé dle individuálních právních řádů jednotlivých zemí zabavit, zakázat dovoz nebo alespoň ochránit žalobou.¹⁰

Haagské dohody o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů (1925) se smí zúčastnit pouze státy Mezinárodní unie na ochranu průmyslového vlastnictví. Smlouva upravuje ochranu průmyslového vzoru pomocí zápisu u Mezinárodního úřadu přímo, nebo prostřednictvím národního úřadu.

Niceská úmluva o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek (1957) klasifikuje ochranné známky do 45 tříd, z čehož je určeno 34 pro výrobky a 11 pro služby. V současné době obsahuje seznam přes 11 600 položek.¹¹

Lisabonská dohoda o ochraně označení původu a o jejich mezinárodním zápisu (1958) se zabývá mezinárodní ochranou výrobků, jejichž jakost nebo znaky jsou dány zeměpisným prostředím země, oblasti či místa pro které je typický přírodní a lidský faktor.¹²

---

⁹ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 152

¹⁰ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 151

¹¹ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 17

¹² ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 156

V **Locarnské dohodě o mezinárodním třídění průmyslových vzorů** (1968) bylo státy přijato mezinárodní třídění průmyslových vzorů, které zahrnuje seznam tříd a podtříd, abecední seznam výrobků a vysvětlující poznámky.¹³

Mezi neméně důležité úmluvy v oblasti ochrany průmyslového vlastnictví patří:¹⁴

- **Smlouva o patentové spolupráci** (Patent Cooperation Treaty, 1970);
- **Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění** (Strasbourg Agreement Concerning the International Patent Classification, 1971);
- **Vídeňská dohoda o zřízení mezinárodním třídění obrazových prvků ochranných známek** (Vienna Agreement Establishing an International Classification of the Figurative Elements of Marks, 1973);
- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikoorganismů k účelům patentového třídění** (Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Micoorganisms for the Purposes of Patent Procedure, 1977);
- **Smlouva o známkovém právu** (Trademark Law Treaty, 1994);
- **Smlouva o patentovém právu** (Patent Law Treaty, 2000);
- **Singapurská smlouva o známkovém právu** (Singapore Treaty on the Law of Trademarsk, 2006).

Česká republika je kromě Haagské, Vídeňské a Singapurské úmluvy smluvní stranou všech výše uvedených dohod. V oblasti ochrany označení původu a zeměpisných označení zohledňuje Česká republika též bilaterální dohody s Rakouskem, Portugalskem a Švýcarskem.

---

¹³ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 18

¹⁴ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 15–18

Autorské mezinárodní smlouvy

Vedle již zmíněné univerzální Bernské dohody existují další zvláštní úmluvy na ochranu práv autorských a práv jim příbuzných. Jedná se především o:¹⁵

- **Všeobecná úmluva o autorském právu (1952)** sjednaná v Ženevě a u nás přijata jako předpis č. 2/1960 Sb., Vyhláška ministra zahraničních věcí o Všeobecné úmluvě o autorském právu. Zásadní význam Všeobecné úmluvy o autorském právu spočívá v tzv. copyrightové doložce, podle které se autorům z členských států s neformální ochranou zajišťuje ochrana také v členských státech, jejichž národní autorské právo vychází ze zásady formální ochrany (tj. ochrany vycházející ze zásady registrace);
- **Římská úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a pořadů rozhlasových a televizních organizací (1961);**
- **Ženevská úmluva na ochranu výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování (1971)** byla sjednána z důvodu zvyšování kopírování zvukových záznamů, následným škodám a potřeby důkladněji ochraňovat autory, umělce i výrobce těchto nahrávek;
- **Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (1996)** je provázána s Bernskou úmluvou a zároveň si uvědomuje vývoj komunikačních a informačních technologií i jeho vliv na šíření literárních a uměleckých děl;¹⁶
- **Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (1996).**

Pro úplnost je vhodné se zmínit o Světové organizaci duševního vlastnictví (World Intellectual Property Organisation – WIPO), která vznikla roku 1967 úmluvou ve švédském Stockholmu. Sídlem této zvláštní instituce Organizace spojených národů je Ženeva. V současné době je jejím členem 186 států, včetně České republiky. Účelem

---

¹⁵ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 15–18

¹⁶ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 165

agentury je především podpora ochrany duševního vlastnictví. Dále pak harmonizace národních legislativ, správa mezinárodních smluv a podněty k dalším závazkům v této oblasti.

3.2 Právní předpisy Evropské unie v oblasti duševního vlastnictví

Osobitou kategorií je pak právo Evropské unie. Právem EU se rozumí souhrn právních norem, který je nadřazen právním systémům členských států a zajišťuje institucionální soustavu Evropské unie a fungování společného trhu a měnové unie. Právo EU je v podstatě zdrojem dvou různých právních předpisů – směrnic a nařízení. Směrnice zavazuje členské státy, pokud jde o cíl, jehož má být dosaženo, ale ponechává na národních orgánech výběr prostředků a forem k jeho dosažení. Směrnice musí být do práva příslušného členského státu implementována. Směrnice „*harmonizují nejdůležitější aspekty práva duševního vlastnictví napříč Evropou, jako je doba trvání, nároky na ochranu počítačových programů a databází nebo minimální nároky z porušení práva duševního vlastnictví*“.¹⁷ Naopak nařízení jsou přímo závazná a bývají považována za “zákon EU”. V právu duševního vlastnictví je nařízení pouze několik, jsou však pro ochranu práv duševního vlastnictví eminentní, neboť zavádějí vedle práv národních i práva evropská, „*např. evropskou (komunitární) ochrannou známku, evropský průmyslový vzor či evropská odrůdová práva*“.¹⁸

Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

Celní problematika je na území Evropské unie regulována nařízeními Evropské unie, která jsou přímo závazná a nevyžadují žádnou transpozici do národních předpisů. Dnem vstupu České republiky do Evropské unie¹⁹ začalo tedy v oblasti cel platit Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění (dále jen celní kodex Společenství), jež se uplatňuje zejména

---

¹⁷ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 8–9

¹⁸ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 12

¹⁹ Česká republika vstoupila do Evropské unie dnem 1. května 2004

při obchodování mezi Společenstvím a třetími zeměmi. Přijetí celního kodexu Společenství vedlo k doplnění, konsolidaci a zjednodušení celních předpisů a jejich sloučení do jednoho právního nástroje. Bylo také nutné do jednoho nařízení spojit prováděcí předpisy celního kodexu, které byly před tím, než nařízení vstoupilo v platnost, rozptýleny mezi velké množství právních nástrojů. Jednotlivá ustanovení celního kodexu jsou provázána Nařízením Komise (EHS) č. 2454/93 z 2. července 1993. Celní kodex Společenství je platný a účinný do 1. června 2016 - do dne úplné účinnosti celního kodexu Unie, jež má za cíl zrušit a nahradit Modernizovaný celní kodex²⁰ ještě před tím, než většina jeho ustanovení začne platit.²¹

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003

Nařízení vstoupilo v účinnost až na drobné výjimky teprve 1. ledna 2014 a zároveň, jak napovídá samotný název, nahrazuje zmíněné nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo. Předpis klade za cíl, zavést taková opatření celních orgánů, která zabrání uvedení zboží porušující práva duševního vlastnictví na trh Unie. U zboží, které podléhá celnímu dohledu, nebo celní kontrole by celní orgány měly disponovat účinnou pravomocí k ochraně držitele práv.²²

Za změnu oproti původnímu nařízení lze považovat rozšíření obsahu práv duševního vlastnictví o patent stanovený vnitrostátními nebo unijními předpisy, kdy předchází verze

---

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (modernizovaný celní kodex) mělo za cíl vytvořit nové, elektronické celní prostředí, zahrnout společné celní postupy členských států a zároveň posílit konvergenci informačních systémů 27 celních orgánů a nahradit tak celní kodex Společenství z roku 1992.

²¹ Nařízení rady (EHS) č. 2913/92, ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství. Dostupné z

<<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:cs:PDF>>

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013, o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003). Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0608&from=CS>>

jej definovala pouze podle norem dotyčného členského státu. Zcela nově do těchto práv zahrnuje topografie polovodičového výrobku stanovená vnitrostátními nebo unijními předpisy, užitný vzor, pokud je vnitrostátními nebo unijními předpisy chráněn jako právo duševního vlastnictví a obchodní název, v případě kdy je vnitrostátními nebo unijními předpisy chráněn jako výlučné právo duševního vlastnictví. K přesnějšímu popisu došlo také v rámci pojmů padělek a nedovolená napodobenina.

Padělky

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 definuje padělek jako:

- a) *„zboží, které je předmětem činu porušujícího práva k ochranné známce v členském státě, kde se zboží nachází, a nese neoprávněně značku, která je totožná s ochrannou známkou platně zapsanou pro stejný druh zboží, nebo která nemůže být od této ochranné známky ve svých podstatných znacích odlišná;*
- b) *zboží, které je předmětem činu porušujícího práva k zeměpisnému označení v členském státě, kde se zboží nachází, a je označené nebo popsáno názvem nebo výrazem chráněným ve vztahu k danému zeměpisnému označení;*
- c) *jakýkoli obal, etiketa, nálepka, leták, návod k použití, doklad o záruce nebo jiná podobná věc, i když je předkládána samostatně, která je předmětem činu porušujícího ochrannou známku nebo zeměpisné označení a která obsahuje značku, název nebo výraz totožný s platně zapsanou ochrannou známkou nebo chráněným zeměpisným označením nebo která nemůže být ve svých podstatných znacích odlišena od této ochranné známky nebo zeměpisného označení a jež může být použita pro stejný druh zboží, jako je ten, pro nějž byly ochranná známka nebo zeměpisné označení zapsány.”²³*

---

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013, o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003). Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0608&from=CS>>

Nedovolená napodobenina

Nedovolenou nabodobeninou je podle Nařízení „zboží, které je v členském státě, v němž se zboží nachází, předmětem činu porušujícího autorské právo nebo právo s ním související nebo (průmyslový) vzor, a které představuje nebo obsahuje kopie pořízené bez souhlasu držitele autorského práva nebo práva s ním souvisejícího nebo (průmyslového) vzoru, nebo bez souhlasu osoby oprávněné tímto držitelem v zemi výroby.“²⁴

Prováděcím předpisem je Nařízení komise (EU) č. 1352/2013 ze dne 4. prosince 2013, kterým se zavádějí formuláře upravené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány.

Specifické unijní předpisy v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví

Vybrané právní normy Společenství vztahující se k oblasti duševního vlastnictví:²⁵

- Nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (kodifikované znění);
- Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 o (průmyslových) vzorech Společenství;
- Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin;
- Nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem;
- Nařízení Rady (ES) č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 469/2009 o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky;

---

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013, o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003). Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0608&from=CS>>

²⁵ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 15–16.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1610/96 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin.

3.3 Duševní vlastnictví v legislativě České republiky

Právo duševního vlastnictví je v České republice chráněno již na ústavní úrovni. Vedle zmínky v čl. 34 Listiny základních práv a svobod (zákon č. 2/1993 Sb.), lze najít ochranu i v ustanoveních Ústavy a Listiny o ochraně soukromého vlastnictví a majetku, a dále též v některých ustanoveních o ochraně osobnosti (např. ve vztahu k osobnostním právům autorů). Řada zvláštních zákonů, jež konkretizují ústavní předpisy, se vztahuje zpravidla k jednomu z oborů práva duševního vlastnictví (autorský zákon, zákon o vynálezech a zlepšovacích návrzích, zákon o ochranných známkách apod.), o nichž bude pojednáno níže.

3.3.1 Autorský zákon

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), který nabyl účinnosti 1. 12. 2000, a jenž prošel celkově sedmnácti novelami, je prvkem soukromého práva a upravuje práva autora k jeho autorskému dílu. V rozmezí paragrafu 1 až 107 definuje zákon v jedné jediné části právo autorské, práva související s právem autorským (práva výkonného umělce, výrobce zvukového záznamu, výrobce zvukově obrazového záznamu, právo rozhlasového a televizního vysílatele a právo nakladatele), zvláštní právo pořizovatele databáze, kolektivní správu práv, souběh ochrany a správní delikty. Přílohou zákona je Sazebník odměn při opětném prodeji originálu díla uměleckého, v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a v souvislosti s půjčováním děl. Podrobněji o autorském právu bude pojednáno v kapitole Systém práva duševního vlastnictví, podkapitole Právo autorské a práva související s právem autorským.

3.3.2 Celní zákon

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, upravuje právní vztahy v oblasti celnictví, které bezprostředně neupravují předpisy Společenství, jako je např. celní kodex. Celní zákon je součástí práva veřejného a zabývá se celním dohledem a celní kontrolou. Zákon začíná pátou hlavou (§ 48 až § 53), jež vymezuje výkon celního dohledu a celní kontroly, dále osmá hlava (§ 95) se věnuje vývozu a dovozu zboží včetně skladného a odpovědnosti za škodu, hlava devátá (§ 102 až § 127) celně schválenému určení a hlava desátá (§ 128 až § 135) celním režimům. Hlava dvanáctá (§ 233 až § 237h) formuluje zvláštní řízení, hlava třináctá (§ 254 až § 285) celní dluh a hlava čtrnáctá (§ 293 až § 298) správní delikty. V hlavě patnácté (§ 305) lze nalézt definici celního zástavního práva, v hlavě šestnácté (§ 309 až § 316) zajištění a prodej zboží a poslední hlava sedmnáctá (§ 319 až § 319a) je věnována statistickým údajům.

3.3.3 Ostatní právní předpisy dotýkající se duševního vlastnictví

Vzhledem k předepsanému rozsahu této bakalářské práce jsou nejdůležitější předpisy zabývající se oblastí duševního vlastnictví pouze vyjmenovány:²⁶

- Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některé práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů;
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele;
- zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách);
- zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích;

---

²⁶ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, str. 14–15.

- zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví);
- zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění zákona č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví;
- zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích;
- zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech;
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (Část 2, Hlava VI, Díl 4, § 268 – 271);
- Zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví.

3.4 Systém práva duševního vlastnictví

Stěžejním výrazem celé bakalářské práce je duševní vlastnictví (Intellectual Property), proto musí zákonitě dojít i k jeho vysvětlení. Lze jej charakterizovat jako souhrn práv k majetku nehmotné povahy, který vznikl jako výsledek lidské tvůrčí myšlenky. Jedná se o nehmotné statky, ke kterým se váže princip takzvané teritoriality. Uvedená vlastnost spočívá v tom, že ochranu je potřeba zajistit na každém území zvlášť. Pro přehlednost lze práva duševního vlastnictví systematicky dělit na práva průmyslová a právo autorské, společně s tzv. právy souvisejícími s právem autorským.

Práva průmyslová (industrial property) jsou taková, která se používají k ochraně výsledku tvůrčí činnosti v průmyslu. V tomto případě se jedná například o právo užitných a průmyslových vzorů, patentové, šlechtitelské, topografii polovodičových výrobků, ale i o práva na označení podniku, známky či původu.

Práva autorská (copyright) lze popsat jako soubor právních předpisů chránící autorská díla. Zcela zásadní je zde originalita, která vzniká při projevu, tvorbě či bádání. V subjektivním smyslu jsou autorská práva osobní (právo nedotknutelnosti, autorství) a majetková (právo k půjčování, rozmnožování nebo jiné nakládání, užívání a samozřejmě i na odměnu). Odvětví zmíněného duševního vlastnictví je převážně popsáno v autorském zákonu, kterému se budeme podrobněji teprve věnovat.

Počítačové programy, které jsou u nás chráněná jako literární autorská díla, stojí kdesi na pomezí, neboť „za určitých specifických okolností jsou patentovatelné jako technická řešení, či průmyslové vzory neboli designy, spadající mezi průmyslová práva, ale mající mnoho styčných bodů s právem autorským”.²⁷

Pro dílčí kategorie platí určité univerzální charakteristiky. Právo autorské a práva související s právem autorským vznikají již okamžikem vytvoření příslušného předmětu ochrany (např. malíři vznikají výlučná práva k jeho užití již samotným namalováním obrazu, aniž by musel dílo registrovat, podepsat, zveřejnit či se k dílu hlásit). Naopak je tomu u všech předmětů práva průmyslového, ty jsou zpravidla chráněny teprve od okamžiku jejich registrace u příslušného úřadu, jímž je v České republice Úřad průmyslového vlastnictví. Získání ochrany u průmyslových práv bývá poměrně finančně nákladné a nároky na její přiznání jsou obvykle mnohem vyšší než u práv autorských, na druhou stranu poskytují svým vlastníkům účinnější nástroj v soutěži s konkurencí.²⁸

Trvání práv duševního vlastnictví

Trvání práv duševního vlastnictví je vymezeno zákonem na určitou dobu. Doba trvání je různá, obecně vzato lze říci, že delší u práva autorského a kratší u práv průmyslových. Právo duševního vlastnictví v některých případech však může trvat neomezeně dlouho, např. „pokud se podnikatel rozhodne chránit své jedinečné know-how, je mu ochrana poskytnuta až do doby, než je sám prozradí.”²⁹ Stejně tak v případě práv na označení, např. ochranné známky, lze tato práva udržovat bez časového omezení.

---

²⁷ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 10

²⁸ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 11

²⁹ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 9

Tabulka č. 1: **Doba trvání ochrany u základních předmětů práva duševního vlastnictví**

	Vynález	Autorské dílo	Obchodní tajemství	Ochranná známka
Doba trvání	20 let od podání patentové přihlášky, až 25 let u léčiv	70 let od smrti autora	Do doby, než bude vyzraženo	Do zdruhování

Zdroj: LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, vlastní zpracování

3.4.1 Právo autorské a práva související s právem autorským

Právo autorské, práva s ním související i některá další zvláštní práva jsou v České republice upravena jednotně v autorském zákoně – zákoně č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Právo autorské

Smyslem práva autorského je především podpora umělecké a vědecké tvořivosti a poskytnutí ochrany osobnostním zájmům autora na plodech jeho duševní práce.

Autorské dílo

Předmětem ochrany práva autorského je autorské dílo, které je v zákoně definováno jako jedinečný výsledek tvůrčí umělecké nebo vědecké činnosti autora. Autorským dílem může být jak dílo umělecké (výtvarné, hudební apod.), tak dílo vědecké (odborný článek, publikace apod.). Dlužno dodat, že autorskými díly jsou též „*díla užitého umění a architektury a díla souborná, jako jsou sborníky, časopisy, encyklopedie, databáze apod., musí však splňovat nároky obecně kladené na autorská díla.*”³⁰ Musí se tedy jednat o jedinečný výtvar tvůrčí činnosti autora. Nutno podotknout, že autorské právo chrání jedinečný způsob vyjádření díla, nikoli ale obsah díla. Ku příkladu to znamená, že autor nemůže bránit jiným čerpat výsledky určitého výzkumu z jeho publikace, ačkoliv je

³⁰ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 14

jedinečné, pokud ovšem nedochází ke kopírování samotného textu (ať již přibližného či doslovného).

Tedy, jak je uvedeno výše, aby určité autorské dílo byl dílem autorským, musí se jednat o jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora. Existují ovšem díla, u nichž se k získání ochrany nevyžaduje ani jedinečnost, ani tvůrčí činnost. Jedná se „o fotografie, databáze či počítačové programy, u nichž postačuje individualita, to znamená, že je autor sám vytvořil.“³¹

Práva související s právem autorským

U práv souvisejících s právem autorským lze stanovit dvě skupiny předmětů ochrany. První kategorií jsou umělecké výkony, jež jsou výsledkem tvůrčí činnosti a jsou příbuzná k právům autorským (do této kategorie spadají hudebníci, zpěváci, herci, dirigenti a jiné osoby, které provádějí autorská díla), a tou druhou jsou ostatní související práva. Do této skupiny patří veškeré další předměty sloužící k ochraně investice. Tato kategorie se vyznačuje následujícími znaky: s předměty ochrany lze volně obchodovat (kdežto práva autorská a práva k uměleckému výkonu lze pouze licencovat), původním nositelem práv může být i právnická osoba.³²

Do této skupiny spadají následující práva:

- „Práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu;
- právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu;
- právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho záznamu;
- právo rozhlasového a televizního vysílatele k jeho vysílání;
- právo zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv;

---

³¹ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 21

³² LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 43

- *právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny pro osobní spotřebu.*³³

3.4.2 Průmyslová práva

Na rozdíl od práva autorského, které vybízí především k umělecké kreativitě, úkolem průmyslových práve je podpořit technologický rozvoj.

V České republice je oprávněným úřadem pro poskytování ochrany a vedení předmětů průmyslověprávní ochrany Úřad průmyslového vlastnictví, což je ústřední orgán státní správy zřízený zákonem, do jehož kompetencí spadá především rozhodování o přiznání ochrany na některé předměty duševního vlastnictví jako jsou průmyslové vzory, vynálezy, topografie polovodičových výrobků, užité vzory, ochranné známky, označení původu výrobků a zeměpisná označení.

Práva k výsledkům technické tvůrčí činnosti, know-how a obchodní tajemství

Do této kategorie spadá majorita průmyslových práv. Zahrnuje jak výsledky ryze technické tvůrčí činnosti čili vynálezy, užité vzory nebo technická řešení chráněná jako obchodní tajemství, tak *„výsledky esteticko-technické tvůrčí činnosti jako průmyslové vzory neboli designy, které se svojí povahou pohybují na pomezí práva autorského a práv průmyslových.*³⁴

Vynálezy

Právní úprava vynálezů je zakotvena především v zákoně o vynálezech a zlepšovacích návrzích – zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích. Vynálezem ve smyslu práva je *„určité technické řešení, které je nové, je výsledkem vynálezecké činnosti a je průmyslově využitelné. Může se jednat o věc, typický výrobek, zařízení, směs, chemickou sloučeninu anebo látku, jakož i určitý biologický materiál, nebo postup, např. způsob výroby.*³⁵ Zákon o vynálezech rovněž formuluje, co vynálezem není. Jedná

³³ zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

³⁴ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 58

³⁵ Nároky na patentovatelné předměty se v různých zemích více či méně liší – otevřenější jsou např. ve Spojených státech, restriktivnější pak v Evropě.

se např. „o objevy, vědecké teorie, matematické metody (za určitých okolností však může být určitý algoritmus chráněn jako součást patentovaného řešení), estetické výtvary, hraní her, plány, pravidla, pouhé podávání informací, diagnostické metody a způsoby chirurgického nebo terapeutického ošetřování lidského nebo zvířecího těla, vynálezy, jejichž využití by se přičilo veřejnému pořádku nebo dobrým mravům apod.“³⁶

Dodatková ochranná osvědčení

Dodatková ochranná osvědčení jsou zvláštním majetkovým právem ke specifickému druhu vynálezů – k přípravkům na ochranu rostlin a léčivům. Důvodem zavedení byla skutečnost, že výrobce léčiv či rostlinných přípravků musí, z důvodu ochrany veřejného zdraví, po zavedení patentové přihlášky podstoupit zdlouhavé povolovací řízení u státních orgánů a výrobek se tak často dostane na trh v době, kdy část patentové ochrany již uplynula. Poskytnutím dodatkového ochranného osvědčení se patentová ochrana prodlužuje o 5 let.³⁷

Užitné vzory

Užitné vzory právně upravuje zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech. Předmětem ochrany užitným vzorem je nové technické řešení tvaru a uspořádání předmětů, které je nové, průmyslově využitelné a pro praxi užitečné. Užitné vzory se udělují na podobné předměty jako patenty, nicméně hlavním rozdílem oproti patentové ochraně je, že užitnými vzory nelze chránit způsoby výroby nebo pracovní činnosti a biologické reproduktivní materiály.³⁸

Topografie polovodičových výrobků

Ochrana topografií polovodičových výrobků je v České republice upravena zákonem č. 529/1991 Sb. Zákon upravuje možnost ochrany topografií polovodičových výrobků, které jsou výsledkem tvůrčí činnosti původce, a které nejsou v průmyslu polovodičových výrobků běžné. Ochrana se vztahuje rovněž na části topografie, které jsou využitelné

---

³⁶ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 60

³⁷ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 76

³⁸ BOHÁČEK M., JAKL L., Právo duševního vlastnictví, str. 206

samostatně, jakož i na zobrazení, program nebo jiný prostředek sloužící k výrobě dané topografie.³⁹

Zlepšovací návrhy

Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích upravuje ve svých ustanoveních charakter zlepšovacích návrhů. Za zlepšovací návrhy se pokládají *“technická, výrobní nebo provozní zdokonalení, jakož i řešení problémů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a životního prostředí, s nimiž má zlepšovatel právo nakládat. Zlepšovacím návrhem může být i prosté provozní vylepšení.”*⁴⁰ Zlepšovací návrhy se nezapisují do žádného rejstříku, pouze reprezentují know-how svého držitele.

Průmyslové vzory

Průmyslovým vzorem se ve smyslu zákona č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, rozumí *„vzhled výrobku nebo jeho části spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku nebo jeho jeho zdobení.”*⁴¹ Jde o vizuálně postřehnutelnou vlastnost výrobku, nikoliv o jeho konstrukční nebo technickou podstatu. Typickým průmyslovým vzorem je karoserie automobilu, stříh šatů či dekor textilu nebo grafické symboly. Evropská ochrana tzv. průmyslových vzorů Společenství je zakotvena v Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 o (průmyslových) vzorech Společenství. Přihlašovatel tak může na základě jedné přihlášky a jediného řízení získat ochranu ve 27 zemích.⁴²

Práva na označení

Svébytnou kategorií průmyslového vlastnictví představují práva na označení. Zájmem ochrany práv na označení je ochrana spotřebitele a ochrana dobré pověsti podnikatele (na rozdíl od výše jmenovaných práv, jejichž zájmem je ochrana tvůrčí činnosti). Charakteristickým chráněným právem na označení je zapsaná ochranná známka nebo

---

³⁹ BOHÁČEK M., JAKL L., Právo duševního vlastnictví, str. 219

⁴⁰ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Právo duševního vlastnictví, str. 79

⁴¹ BOHÁČEK M., JAKL L., Právo duševního vlastnictví, str. 213

⁴² LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Právo duševního vlastnictví, str. 80

název subjektu. Pokud je výlučné právo k užívání označení poskytnuto jejímu majiteli, může mít spotřebitel jistotu, že „*pod daným označením dostane vždy zboží nebo služby stejné kvality*“.⁴³

Ochranné známky

Ochrannou známkou může být, při splnění podmínek stanovených zákonem, jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně jmen, barvy, číslice, kresby, písmena, tvar nebo obal výrobku, popřípadě jejich kombinace. „*Ochranná známka je zpravidla nejpraktičtějším druhem obchodního označení, které lze získat relativně levně a na časově neomezenou dobu, se silným právem vyloučit z jejího užívání jiné soutěžitely.*“⁴⁴ O zapsání české ochranné známky lze usilovat u Úřadu průmyslového vlastnictví podle zákona o ochranných známkách,⁴⁵ majitel si rovněž místo toho či vedle toho může nechat označení zapsat jako ochrannou známku Společenství podle Nařízení č. 207/2009 o ochranné známce Společenství (kodifikované znění).⁴⁶

Ochrannou známkou může být „*vše, co je veřejnost schopna vnímat jako obchodní označení způsobilé rozlišit výrobky nebo služby jednoho soutěžitely od druhého.*“⁴⁷

Nejčastěji se jedná o:

- slova – Staropramen, Škoda;
- grafické symboly – háček Nike, tři pruhy Adidas, postavička „Spiderman“;
- kombinace slov a symbolů – logo BMW (kombinace bílo-modrého kruhového loga s černým okrajem s označením BMW);
- trojrozměrné objekty - např. charakteristická láhev Becherovky nebo jaguár ve skoku u automobilů Jaguar;

---

⁴³ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 65

⁴⁴ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 66

⁴⁵ zákon č 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách)

⁴⁶ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 86

⁴⁷ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 66

- zvukovou znělku – např. specializovaná pojízdná prodejna Family Frost s charakteristickou hlasitou zvukovou znělkou.⁴⁸

Konkrétní označení, které chce být zapsáno jako ochranná známka, musí mít rozlišovací schopnost. To znamená, že se nemůže jednat o popisná či druhová označení (Vino, Čaj, Voda apod.), a to ani v případě označení v cizím jazyce (neboť se vychází z českého ekvivalentu, Aqua, Water či Wasser se klasifikuje shodně jako české Voda). Nutno podotknout, že může dojít k situaci, kdy podnikatel sám výlučně užívá po dostatečně dlouhou dobu popisné označení a veřejnost si jej s takovým označením začne spojovat – získá tak rozlišovací způsobilost, neboť označení se pro něj stane charakteristické (například Dobrá voda pro stolní vodu nebo DNES pro deník).⁴⁹

V případě, že neexistuje nebezpečí záměny mezi výrobky, není vyloučeno, aby existovalo více totožných ochranných známek vedle sebe. Odlišná situace ovšem může nastat u známek s věhlasem či reputací, kde je velká pravděpodobnost zmatení na straně spotřebitelů. *„Z tohoto důvodu neuspěje např. žadatel o zápis ochranné známky Coca-Cola, i kdyby chtěl pod tímto označením třeba jen distribuovat plyn.“*⁵⁰

Právní ochrana nezapsaného označení

Nezapsané označení může být slovní nebo grafické a někdy se mu také říká „nezapsaná značka“. Za situace, kdy podnikatel nemá své označení registrováno jako ochrannou známku a prokáže, že své označení užíval dříve, může zakázat užívání stejného nebo podobného označení (případně zápis podobné či stejné známky).

Označení původu, zeměpisná označení

Právní úprava označení původu výrobků a zeměpisných označení je v České republice upravena zákonem č. 452/2011 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele. Tento návrh upravuje podmínky, za nichž lze

---

⁴⁸ Diskutuje se též o jiných druzích ochranných známek (hologramové známky, pachové známky), které se však prozatím neujaly.

⁴⁹ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 89

⁵⁰ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 67

získat ochranu označení původu, popřípadě zeměpisného označení pro zboží, jakož i právní účinky této ochrany.

Pojem označení výrobků je definován zákonem jako název určitého místa, území či oblasti, používaný k pojmenování výrobků pocházející z tohoto teritoria. *„Kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory.“*⁵¹ Jako příklad lze uvést obecně známé: Roquefort – sýr, Roquefort – sýr.⁵² Zeměpisným označením je název území používaný k označování zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto *„zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu.“*⁵³ Typickým zeměpisným označením je například Sedlčanský hermelín či Budějovické pivo.

Obchodní firma

V případě, že je osoba zapsána do veřejně přístupného seznamu podnikatelů vedeného krajskými soudy, tedy obchodního rejstříku, označujeme jméno zapsané fyzické osoby či název právnické osoby obchodní firmou. Kdo byl dotčen na svých právech neoprávněným užíváním své firmy, *„má právo vyloučit jiné osoby z užívání své obchodní firmy, ať by ji užívaly ve svém názvu jako svou ochrannou známku.“*⁵⁴

Doménová jména

V posledních letech dochází k situacím, kdy někteří “podnikavci” začali přihlašovat jako ochranné známky označení, která vedle běžných prvků doménových jmen (“www” a “cz”) obsahují jako dominující prvek ochrannou známku držitele. Doménové jméno je specifickou kategorií označení, jenž uživatelům internetové sítě poskytuje snadné rozlišování internetových stránek *„bez potřeby znát číslo IP adresy.“*⁵⁵ Registrace

---

⁵¹ BOHÁČEK M., JAKL L., Právo duševního vlastnictví, str. 259

⁵² LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 91

⁵³ BOHÁČEK M., JAKL L., Právo duševního vlastnictví, str. 260

⁵⁴ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 94

⁵⁵ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 94

doménových jmen je vystavěna na smluvním základě a vymáhání práv se děje pomocí rozhodčího řízení.⁵⁶

Zvláštní práva

Práva k odrůdám rostlin

Ochranná práva k odrůdě lze udělit, jestliže splňuje podmínky odlišnosti, novosti, stálosti a uniformity. Tato práva mohou být udělena „*k odrůdám všech rodů a druhů rostlin včetně jejich hybridů.*“⁵⁷ Odrůda splňuje předpoklad odlišnosti v případě, že „*v den podání žádosti o udělení ochrany se odlišuje alespoň v jednom znaku, který vyplývá z jeho genotypu nebo kombinace genotypů, od obecně známých odrůd chráněných v České republice nebo v zahraničí.*“⁵⁸

V minulosti bylo možno registrovat práva k plemenům zvířat, nicméně v současnosti evropské právo registraci práv k plemenům zvířat netoleruje.

---

⁵⁶ LEŠKA R., OSTROUCHOV P., Práva duševního vlastnictví, str. 94

⁵⁷ BOHÁČEK M., JAKL L., Právo duševního vlastnictví, str. 222

⁵⁸ BOHÁČEK M., JAKL L., Právo duševního vlastnictví, str. 222

4 Analýza zkoumané problematiky

Duševní vlastnictví hraje v současném světě stále významnější roli, ba lze říci, že jeho klíčový význam v rozvoji nových technologií a jejich prostřednictvím i nových potřeb, nového životního stylu, je jedním z příznačných znaků této doby. Z obchodního hlediska je ochrana duševního vlastnictví ústředním prvkem podnikání, jež zasluhuje náležitou ochranu, neboť právě úspěch podnikatelských subjektů v konkurenčním boji závisí na účinné ochraně duševního vlastnictví. Zasluhou integračních snah v rámci Evropské unie získává v České republice dříve opomíjené právo duševního vlastnictví stále více na významu.

Je třeba si položit otázku, z jakého důvodu vlastně k porušování duševního vlastnictví dochází. Odpověď je nasnadě. Příčina je prostá a ryze ekonomická – snaha padělatele obohatit se na úkor vlastníka průmyslového vzoru či majitele ochranné známky. V rámci konkurenčního boje jsou předměty hájené právem duševního vlastnictví různě přetvářeny, kopírovány a padělány za účelem ziskuchtivosti padělatelů. Tímto jednáním dochází ke klamání spotřebitele, který kupuje padělky či napodobeniny (ať už zdařilé, či méně zdařilé) v domnění, že se jedná o originální výrobky. K takovým situacím dochází denně nespočet a jistě si každý vybaví například čínská auta kopírující svým vizuálním vzhledem věhlasné automobilky, ilegální kopie CD a DVD nosičů či imitace oděvů prodávané na vietnamských tržištích. K nejvíce porušovaným předmětům práv duševního vlastnictví patří výrobky, které jsou známé, pověstné svou kvalitou, na trhu již dlouhodobě zavedené, případně jsou vysoce módní. Ze statistik vyplývá, že padělky tvoří 15 % světového obchodu. V této souvislosti lze říci, že k četným případům porušování práv duševního vlastnictví dochází mj. proto, že práva duševního vlastnictví chrání nehmotný majetek, tedy něco, co vlastně není ani vidět.

Negativními ekonomickými dopady této činnosti jsou především nižší příjmy do státního rozpočtu v důsledku daňových ztrát, vznik nezaměstnanosti či negativní vliv na zdraví a bezpečnost spotřebitelů vlivem špatné kvality padělků. Padělky rovněž představují obrovské riziko pro výrobce originálních produktů. Paděláním dochází k poklesu prodeje originálních výrobků ve spojitosti s poklesem tržeb a rovněž k trvalému poškozování dobrého jména mnohdy dlouho budované značky.

Koncoví spotřebitelé si zpravidla nejsou vůbec vědomi skutečnosti, že za výrobou každého výrobku stojí časově i finančně poměrně náročný proces. Výrobce investuje prostředky do vývoje prostředku, jeho výroby a následné propagace a právě tyto náklady se následně musí odrazit v koncových cenách originálních výrobků. V tomto směru jsou padělatelé tohoto náročného procesu ušetřeni, neboť pouze zkopírují výsledek výrobců originálních produktů, aniž by museli investovat prostředky do marketingu či reklamy (to za ně činí tvůrci originálních výrobků). Z výše uvedeného je zřejmé, že padělatelé jednají bez jakékoli invence, těží z dobrého jména zavedené značky, jejích nápadů a především ze spořivosti koncových spotřebitelů. Nízké výrobní náklady spojené s použitím nejlevnějších materiálů, jednání v rozporu s právními předpisy, nedodržování pracovněprávních norem ve vztahu k zaměstnancům, neplacení daní či absence jakýchkoli investic do propagace mají za následek, že padělek je vždy levnější než originál, a tedy pro mnoho zákazníků dostupnější.

Držitelé ochranných známek či vlastníci průmyslových vzorů chtějí na svých produktech co nejvíce profitovat, a proto ve vlastním zájmu s větší či menší úspěšností zasahují proti nejrůznějším padělkům či napodobeninám, které se na trhu statků a služeb nachází. Avšak ani přes intenzivní úsilí majitelů práv a správních orgánů nedaří tento jev příliš omezit, natož zcela vymýtit.

4.1 Celní správa České republiky

Celní správu České republiky definuje zákon č. 17/2012 Sb., jako soustavu správních orgánů a ozbrojeným bezpečnostním sborem. Z povahy své úlohy ve státním aparátu spadá logicky pod Ministerstvo financí. Struktura Celní správy ČR se skládá z Generálního ředitelství cel, jehož působnost je vykovávána na území celé republiky. Pod zmíněné ředitelství spadá 14 celních úřadů, včetně dalších územních pracovišť, ve kterých jsou soustředěny veškeré její základní činnosti a kompetence kopírující území vyššího samosprávného celku. Organizačně má pak totožné postavení Celní úřad Praha-Ruzyně, zajišťující oblast celnictví i hraničního dohledu na Letišti Václava Havla v Praze. Celníci jsou dle zákona č. 361/2003 Sb., ve služebním poměru k České republice, tudíž

se na ně vztahují obecně stejné požadavky, práva, povinnosti i omezení jako na ostatní příslušníky bezpečnostních sborů.

Samostatná Celní správa České republiky vznikla ihned po rozpadu Československa v lednu 1993 a na rozdíl od předchozích let, kdy spadala pod federální ministerstvo zahraničního obchodu, byla převedena do působnosti ministerstva financí. Z důvodu rozdělení bylo potřeba vytvořit nové přechody se Slovenskou republikou. K jejich zrušení, stejně jako ostatních hraničních celních úřadů došlo až 1. 5. 2004, tedy po vstupu do Evropské unie. Od tohoto data na pozemních hraničních přechodech již nedocházelo k pravidelným kontrolám, celní správa se reorganizovala a po legislativních změnách také získala nové kompetence. Jelikož je Česká republika v rámci EU obklopena svými partnery, pak jedinou hranicí s třetími (nečlenskými) zeměmi může být vzdušný prostor, respektive mezinárodní letiště, na kterých i nadále probíhají intenzivní kontroly. Zatím poslední významnou změnou byl přechod od ledna roku 2013, z třístupňové soustavy na dvoustupňovou, která je popsána již výše.

V současnosti celní správa disponuje širokými pravomocemi z několika oblastí, pro představu jsou zde uvedeny alespoň některé z nich:

- Při celním řízení u dováženého, vyváženého a tranzitovaného zboží provádí celní dohled nebo kontrolu, zajišťuje a určuje celní dluh, z důvodu porušení předpisů zajišťuje zboží;
- kontrola výkonového (mýtného) a časového (dálniční kupony) zpoplatnění na pozemních komunikacích; v silniční dopravě dále například kontrolní vážení nákladních vozidel, povinné přestávky řidičů, plnění požadavků při přepravě nebezpečných nákladů;
- spravuje spotřební daně z lihu, piva, vína a meziproductů, minerálních olejů, tabákových výrobků, tzv. z vybraných výrobků; dále pak ekologické daně ze zemního plynu, pevných paliv a elektřiny, ale ve vybraných případech, které určuje zákon také daň z přidané hodnoty;
- v rámci dělené správy vybírá a vymáhá poplatky, odvody a pokuty, které byly uloženy jiným správním orgánem;

- dle zákona o zaměstnanosti oprávnění ke kontrole zaměstnávání cizinců i občanů Evropské unie;
- celní správa je oprávněna při vyhledávání zájmového zboží jako jsou například omamné a psychotropní látky či tabákové výrobky využívat vycvičené psy a mobilní velkokapacitní rentgen; během pátrání i odhalování celní a daňové trestné činnosti celní správě zákon umožňuje využít tzv. operativně pátracích prostředků; pro zajištění nejrizikovějších pachatelů závažných trestných činů disponuje vlastní zásahovou jednotkou (Skupina operativního nasazení);
- dle zákona o IZS, spolupůsobí při mimořádných a krizových událostech;
- mezi neméně důležité úkoly patří ochrana duševního vlastnictví, předmětů kulturní a historické hodnoty i druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin dle úmluvy CITES.

4.1.1 Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány

I přes usilovnou snahu celních správ členských států EU se obchod s padělaným zbožím stává stále více rozvíjejícím a lukrativním obchodem. Tato činnost pronikla do všech výrobních sektorů, dosahuje několika stovek miliard eur ročního obratu a vykazuje známky organizovaného zločinu. Padělatelství je hrozbou pro jednotlivce, celou společnost, ale i stát, neboť negativně působí na zaměstnanost a národní ekonomické výsledky a rovněž negativně ovlivňuje zdraví a bezpečnost koncových spotřebitelů. V tomto ohledu má nezastupitelnou roli celní správa, která jako první přichází do styku se zbožím vstupujícím na území Evropské unie. Celní správa tak musí neustále hledat nové způsoby a metody vedoucí k úspěšnému odhalování padělků a napodobenin dopravených na území Společenství, neboť padělatelé neustále hledají a vyvíjejí nové podoby svých nekalých praktik. „*Celosvětově se právě celní orgány podílejí více než na 70 % na všech případech odhalení padělků.*“⁵⁹

⁵⁹ Prezentace Generálního ředitelství cel, dostupné z http://www.nebezpecneleky.cz/uploads/organizace/Prezentace_Generalni_reditelstvi_cel.pdf

Za jednu ze svých primárních priorit považuje Celní správa České republiky boj proti pirátství a padělatelství, potlačování a omezování padělatelského fenoménu. Porušování práv duševního vlastnictví považuje za takový typ trestné činnosti, kterou v žádném případě nelze tolerovat.⁶⁰

Aby celní správa mohla účinně zakročit vůči zásilkám napodobenin a padělků vstupujícím i vystupujícím z EU, za klíčovou považuje především spolupráci s držiteli práv duševního vlastnictví. Z tohoto důvodu se snaží držitelům práv co možná nejvíce ulehčit cestu k ochraně jejich práv s využitím legislativních možností na komunitární i národní úrovni.

Při výkonu svých pravomocí v oblasti ochrany duševního vlastnictví se řídí zvláště následujícími předpisy:

- nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003,
- prováděcím nařízením Komise (EU) č. 1352/2013 ze dne 4. prosince 2013, kterým se zavádějí formuláře upravené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány,
- zákonem č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví,
- vyhláškou č. 358/2014 Sb., k provedení některých ustanovení zákona o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví.⁶¹

---

⁶⁰Tato oblast byla jedním ze stěžejních témat v rámci předsednictví ČR v Radě EU v roce 2009.

⁶¹ Další kompetence CS. Dostupné z <<http://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/Stranky/default.aspx>>

Opatření orgánů proti zboží porušujícímu práva duševního vlastnictví – zboží pod celním dohledem

Pokud mají celní orgány podezření, že zboží či výrobek, který je pod celním dohledem, porušuje práva duševního vlastnictví, jsou oprávněny toto zboží zadržet. Držiteli práva je následně zasláno písemné sdělení, že bylo zadrženo podezřelé zboží. Držitel práva duševního vlastnictví podá návrh na zahájení soudního řízení, při němž bude určeno, zda zadržené zboží skutečně porušuje práva duševního vlastnictví.

Ve zjednodušeném řízení může být zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví zničeno pod dohledem celního úřadu, aniž by bylo nutné rozhodnout, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví. V takovém případě držitel práva duševního vlastnictví či osoba, které bylo toto zboží zadrženo, musí celnímu úřadu poskytnout souhlas se zničením zbožím.

Žádost o přijetí opatření celního orgánu může podat držitel průmyslového vzoru, ochranné známky, autorského práva nebo práva souvisejícího, dodatkového ochranného osvědčení, patentu, chráněného odrůdového práva či zeměpisného označení. Žádost o přijetí opatření se podává na předepsaném formuláři Celnímu úřadu pro Královéhradecký kraj. V případě práv chráněných na úrovni EU (např. ochranná známka Společenství) lze podat jedinou žádost pro celou EU. Vyřízení žádosti není zpoplatněno žádnými administrativními poplatky. Žádost o přijetí poplatku lze podat pouze pro ta práva, která jsou zákonem chráněná. Žádost o přijetí opatření je platná po dobu jednoho roku (lze opakovaně žádat o prodloužení).

Dozor na trhu – zboží, které není pod celním dohledem

Orgány celní správy jsou oprávněny zajistit a následně rozhodnout o zabrání či propadnutí zboží naplňujícího znaky porušení práv duševního vlastnictví. V rámci dozoru na trhu není vyžadováno zahajování soudního řízení o určení padělku, neboť správní řízení je vedeno pouze celním úřadem.

Impuls na provedení dozoru na trhu může podat držitel práva duševního vlastnictví či jiná osoba, která má ve věci právní zájem. Podle zákona o ochraně spotřebitele je dozorovým

orgánem celní úřad. Návrh na provedení dozoru se podává do územní působnosti takového celního úřadu, do něhož spadá provozovna, v níž má být kontrola provedena. V případě, že se podnět týká více provozoven spadajících do územní působnosti vícero celních úřadů, podnět se podává k celnímu úřadu, v němž má majitel provozovny sídlo. Podnět k provedení dozoru na trhu musí obsahovat identifikaci provozovny a údaje k rozpoznání zboží. Za vyřízení podnětu se nevybírají žádné administrativní poplatky, avšak je vyžadováno složení přiměřené jistiny, která v případě prokázání opodstatněnosti podnětu je vrácena zpět osobě, která jí poskytla. Impuls k provedení dozoru na trhu lze podat pouze pro ty práva, která jsou zákonem chráněná.

4.1.2 Postup celních orgánů při celním řízení

Prvotní zajištění spolupráce s celním orgánem

O spolupráci celních orgánů v rámci Evropské unie, případně jednotlivých členských států EU, může majitel, který je držitelem ochranné známky požádat prostřednictvím tzv. „Žádosti o přijetí opatření celních orgánů“. V žádosti majitel práva nebo jím pověřený statutární zástupce překládá popis zboží, kterého se porušování práv z duševního nebo průmyslového vlastnictví dotýká a dokládá potřebné důkazní materiály svědčící o existující ochraně. V případě, že majitel ochranné známky má k dispozici i nezbytné informace o cestě dovozu zboží, případně kdo zboží dováží, dále pak kde, eventuálně v jaké zemi se zboží vyrábí, jaký je použit obalový materiál pro přepravu případně další upřesňující informace, usnadňující celní správě postup při odhalení padělaného zboží. Majitel práva je současně povinen prohlásit, že přejímá, za případnou škodu vzniklou třetím osobám, která vznikla v důsledku postupu celního orgánu (např. zamlčí ukončení platnosti ochranné známky, uvede nesprávné údaje o ochranné známce), odpovědnost.

Pokud celní orgány shledají žádost jako odůvodněnou, rozhodují o přijetí žádosti, zaevidují ji a to po dobu zpravidla jednoho roku a přijímají okamžitá a nezbytná opatření, vedoucí k bezprostřednímu zamezení dovozu nelegálního zboží.

Níže jsou uvedeny podrobněji nezbytné kroky celní správy, které povedou k zadržení zboží, podezřelého z porušování duševního vlastnictví.

Zjištění zboží při kontrole

Jako první krok, který celní orgán učiní ve vztahu k majiteli práv duševního vlastnictví nebo jím uvedeného statutárního zástupce, oprávněného v jeho nepřítomnosti jednat, informuje, že bylo při kontrole dovezené zásilky zjištěno zboží, které může vykazovat známky porušení práva. Majiteli práva zašle veškerou dostupnou dokumentaci a vyzve jej k písemnému zaslání posouzení, případně stanoví termín, do kterého se majitel má k fotodokumentaci vyjádřit. Oprávněná osoba by se ve stanovém termínu měla opět písemně celní správě vyjádřit a posoudit, zda zjištěné zboží skutečně zasahuje do jeho práva. Pokud ano, vyjádří se ve svém stanovisku a požádá, aby předmětné zboží bylo bezodkladně zadrženo. Ve výjimečných případech se může stát, že celní orgány výše popsané administrativní kroky vynechají, nečekají na stanovisko majitele práva, podezřelé zboží ihned zadrží, neboť jsou si téměř jisti, že se jedná o flagrantní porušování práv duševního vlastnictví.

Rozhodnutí o zadržení zboží

Jakmile celní úřad obdrží od majitele nebo oprávněné osoby žádost o zadržení, vydává „sdělení o zadržení zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví“. Obsahem rozhodnutí je počet zadrženého zboží a řádné poučení dle zákona nebo jiného zvláštního právního předpisu. Zboží je tímto krokem de facto zadrženo a odesílatel, dopravce i příjemce již nemají právo se zbožím jakkoli nakládat.

Likvidace zadrženého zboží

Na základě nařízení či zákona je možné zadržené zboží, které splňuje určité podmínky, zničit. K likvidaci zadrženého zboží je třeba vyžádat si od celního úřadu informace o příjemci a odesílateli zásilky. Takto se identifikuje deklarant, kterému se následně adresuje k podpisu souhlasné prohlášení s likvidací zboží.

Ve lhůtě deseti dní lze zadržené zboží zničit a to tak, že se požádá vlastník zadrženého zboží o souhlas s likvidací zboží. Vzhledem k postojí vlastníka zboží a jeho neoprávněnému ekonomickému přínosu lze se však oprávněně domnívat, že tento souhlas bude v praxi jen velmi obtížně získatelný. Vlastník zboží se bude pravděpodobně vydání

souhlasu bránit nebo bude z pochopitelných důvodů obtížně jej na adrese zastihnout a pošta se bude vracet jako nedoručitelná. Oprávněné osobě v tomto případě nezbývá z pravidla nic jiného než požádat celní úřad o likvidaci zboží. Pokud se vlastník zadrženého zboží ve stanovené lhůtě k žádosti o likvidaci nevyjádří, nastává fikce doručení. Tím je vydán souhlas vlastníka s likvidací a poté již nic nebrání tomu, aby zboží bylo zničeno. V praxi není výjimkou, že vlastník zadrženého zboží vznese proti postupu celní správy námitky, případně rozhodnutí zpochybní. V takovém případě o zničení zadrženého zboží lze rozhodnout pouze prostřednictvím soudu, která jsou však v praxi velmi komplikovaná, mohou trvat v řadě několik měsíců, zboží je pak pod dohledem celní správy uskladněno v celním skladu. Oprávněná osoba si musí důsledně hlídat stanovenou desetidenní lhůtu, ve které musí celnímu orgánu doložit, že podala žalobu k soudu na ochranu práv. Nestihne-li oprávněná osoba podat ve stanovené lhůtě žalobu, vystavuje se nebezpečí, že celní správa nebude mít zákonnou možnost zboží dále zadržovat a zboží bude muset být propuštěno do volného oběhu.

Pokud soud svým pravomocným rozhodnutím rozhodne, že v žalobě napadené zboží porušuje práva k duševnímu vlastnictví, hradí náklady, které jsou spojené s udržováním zboží dovozce při dovozu, vývozce při vývozu a v ostatních případech náklady hradí vlastník nebo držitel zboží.

Úprava padělků k humanitárním účelům

Za podmínky, že s tímto postupem držitel práva souhlasí, může Generální ředitelství cel propadlé nebo zabrané padělky bezúplatně převést k humanitárním účelům. K humanitárním účelům nelze převést padělky, které jsou nebezpečné nebo zdravotně závadné. Povinností přejímající humanitární organizace je na své náklady nechat na padělaných výrobcích odstranit ochranné známky a využívat padělky pouze k humanitárním účelům.

Tento způsob je spíše ojedinělý, neboť většina majitelů dotčených práv dává přednost likvidaci padělků před jejich humanitárním využitím.

4.2 Další subjekty podílející se na ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví

Oblast duševního vlastnictví je v současné době vysoce chráněna zájmem CS, a to ve spolupráci s orgány Společenství a ostatními složkami státní správy, o nichž je pojednáno níže.

Úřad průmyslového vlastnictví

Ústředním orgánem státní správy České republiky pro ochranu průmyslového vlastnictví je Úřad průmyslového vlastnictví. Do jeho kompetencí spadá rozhodování v rámci správního řízení o poskytování ochrany na průmyslové vzory, vynálezy, topografie polovodičových výrobků, užité vzory, ochranné známky, označení původu výrobků (přihlašovací a zrušovací řízení) a vedení příslušných rejstříků o těchto předmětech průmyslových práv. Z předmětu činnosti je patrné, že plní především funkci patentového a známkového úřadu, respektive že jde o registrační místo průmyslových práv.

Česká obchodní inspekce

Česká obchodní inspekce (dále jen „ČOI“) je podřízeným orgánem Ministerstvu průmyslu a obchodu. ČOI dozoruje a kontrolu fyzické a právnické osoby dodávající nebo prodávající zboží a výrobky na vnitřní trh, poskytující služby nebo vyvíjející jinou obdobnou činnost na vnitřním trhu, poskytující spotřebitelský úvěr nebo provozující tržiště (tržnice). ČOI je dozorovým orgánem pro oblast nepotravinářských výrobků z hlediska technických požadavků na výrobky a bezpečnosti výrobků, dále „v oblasti ekonomických zájmů spotřebitelů a v oblasti chránící ve vymezeném rozsahu i fiskální zájmy státu.“⁶²

---

⁶² ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, dostupné z <<http://www.dusevniivlastnictvi.cz/assets/metodiky/Methodika04.pdf>>

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále jen „SZPI“)

SZPI je orgánem státního dozoru podřízená Ministerstvu zemědělství vykonávající státní dozor zejména nad jakostí, zdravotní nezávadností a řádným označováním potravin. V rámci stanovených kompetencí SZPI kontroluje zemědělské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky. Nově od roku 2015 přibyla do kompetencí SZPI také kontrola pokrmů v zařízeních společného stravování.

Mezi kontrolní pravomoci SZPI patří i kontrola a posuzování, zda nedochází ke klamání spotřebitelů. Za klamání spotřebitele se považuje také *„nabídka nebo prodej výrobků nebo zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví, jakož i skladování těchto výrobků nebo zboží za účelem nabídky nebo prodeje, a zda nedochází k porušování práv osob, jimž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení výrobků, potravin nebo surovin či tabákových výrobků.“*⁶³

Policie ČR

Policie České republiky (dále jen „PČR“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky s celostátní působností. Plní úkoly ve věcech bezpečnosti a vnitřního pořádku a další úkoly v rozsahu a způsobem stanoveným právními předpisy. Policie ČR spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí kroky k jeho nápravě, chrání bezpečnost osob a majetku, odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele, koná vyšetřování o trestných činech, odhaluje přestupky a projednává přestupky, vede boj proti terorismu.

Trestní zákoník definuje trestné činy proti autorským a průmyslovým právům. Jedná se o:

- Porušení práv k ochranné známce a jiným označením;
- porušení chráněných průmyslových práv;
- porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským;

---

⁶³ ČERMÁK, K. a kolektiv. Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, dostupné z <<http://www.dusevniivlastnictvi.cz/assets/metodiky/Methodika04.pdf>>

- práv k databázi a rovněž padělání a napodobení díla výtvarného umění.⁶⁴

Do kontaktu s problematikou práv duševního vlastnictví se PČR dostává při řešení internetové kriminality, neboť právě na internetu je nabízeno k prodeji a následně prodáváno velké množství výrobků porušující práva duševního vlastnictví.

Důležitá úloha PČR v oblasti práv duševního vlastnictví patří rovněž při zajišťování organizace a bezpečnosti při zásazích ostatních dozorových orgánů (ČOI, SZPI, Celní správa ČR).

4.3 Rozsah porušování práv duševního vlastnictví

Padělatelé zboží se už dávno nesoustředí jen na luxusní značkové výrobky, textil a obuv. Výrobci zboží porušující práva duševního vlastnictví napodobují běžné věci, jako jsou součástky do automobilů, kosmetika nebo léky. Z tohoto důvodu již nepředstavují pouze ekonomické riziko, ale mohou znamenat i přímé ohrožení zdraví i životů lidí. Zboží porušující práva duševního vlastnictví je přitom čím dál dokonalejší a rozeznat je od originálního zboží je proto těžší a těžší. O tom, jakým způsobem se celní správa podílela na boji proti výrobcům zboží porušující práva duševního vlastnictví, vypovídá následující kapitola, jež analyzuje počty kusů zadrženého padělaného zboží v celním řízení a na vnitřním trhu včetně porovnání jednotlivých let, výši škod způsobené majitelům práv, počty zadrženého padělaného zboží s nejvyšší četností dle kusů a hodnoty, zboží porušující duševní vlastnictví dle druhu práva v celním řízení a na vnitřním trhu, počty nejčastěji zadržovaných ochranných známek a rovněž místo zajištění na vnitřním trhu.

---

⁶⁴ zákon č. 40/2009, trestní zákoník, Část 2, Hlava VI, Díl 4, § 268 - 271

Tabulka č. 2: **Celní řízení v letech 2008 - 2013**

	2008	2009	2010	
Počet ks/párů	980 672	2 072 385	1 453 261	
Hodnota v Kč	1 103 306 412	2 062 644 515	3 114 961 954	
	2011	2012	2013	Celkem
Počet ks/párů	1 862 662	654 744	1 014 599	8 038 323
Hodnota v Kč	1 930 607 454	1 106 673 650	723 321 880	10 041 515 865

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Uvedená tabulka vykresluje vývoj počtu padělaných kusů/párů zadrženého zboží v celním řízení v letech 2008 až 2013 a hodnotě odpovídající počtu zadržených kusů. Z tabulky vyplývá, že v roce 2012 oproti roku 2011 došlo k nejvýraznějšímu poklesu v počtu padělaných kusů/párů zadrženého zboží. Oproti tomu v roce 2009 byl v porovnání s rokem 2008 zaznamenán nejvyšší nárůst počtu zadržených kusů/párů - celkem o 1 091 713 kusů, což představuje 111,3% nárůst. Může to být zapříčiněno tím, že k 1. lednu 2009 došlo k nasazení nové verze aplikace duševního vlastnictví, jejímž účelem bylo sjednotit postup útvarů CS při vykazování dat o zboží zadrženém podle právních předpisů. Nejvýraznějšími změnami nové verze byly: rozsáhlá změna kategorií zboží umožňující přesnější zařazení zboží porušujícího práva duševního vlastnictví do konkrétní kategorie; změna v přístupu k zápisu; zavedení stavů případů a vykazování hodnoty zajištěného zboží. Před spuštěním nové verze aplikace duševního vlastnictví často docházelo k situacím, kdy data byla nepřesně či nesprávně zapsána. V oblasti celního řízení bylo v letech 2008 až 2013 zajištěno 8 038 323 kusů/párů padělaného zboží v celkové hodnotě 10 041 515 865 Kč.

Tabulka č. 3: **Vnitřní trh v letech 2008 - 2013**

	2008	2009	2010	
Počet ks/párů	659 238	649 951	961 275	
Hodnota v Kč	683 972 060	482 569 724	1 172 543 428	
	2011	2012	2013	Celkem
Počet ks/párů	1 959 359	1 035 074	497 809	5 762 706
Hodnota v Kč	814 231 550	2 867 072 498	828 066 905	6 848 456 165

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Tabulka č. 3 zachycuje přehled zajištěného počtu kusů/párů padělaného zboží v letech 2008 až 2013 na vnitřním trhu. Z přehledu je zřejmé, že v roce 2011 (oproti roku 2010) došlo k nejvyššímu nárůstu počtu kusů/párů zadrženého zboží, což představuje 998 114 kusů/párů, tj. 103,8% nárůst oproti roku 2010. Naopak v roce 2012 došlo k nejvyššímu poklesu v počtu kusů/párů zadrženého zboží. Oproti roku 2011 bylo zadrženo o 924 285 kusů/párů zboží méně, což odpovídá 47,2% poklesu. Z tabulky je rovněž patrné, že hodnota zadrženého zboží odpovídající výši škod způsobených majitelům dotčených práv byla nejvyšší v roce 2012. Výše škod způsobených majitelům práv závisí jak na množství zadrženého zboží, ale především na hodnotě, která je majitelem práva vyčíslena. V oblasti vnitřního trhu bylo v letech 2008 až 2013 zajištěno 5 762 706 kusů/párů padělaného zboží v celkové hodnotě 6 848 456 165 Kč.

Tabulka č. 4: **Celní řízení a vnitřní trh v letech 2008 - 2013**

	2008	2009	2010	
Počet ks/párů	1 639 910	2 722 336	2 414 536	
Hodnota v Kč	1 787 278 472	2 545 214 239	4 287 505 382	
	2011	2012	2013	Celkem
Počet ks/párů	3 822 021	1 689 818	1 512 408	13 801 029
Hodnota v Kč	2 744 839 004	3 973 746 148	1 551 388 785	16 889 972 030

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Tabulka č. 4 zachycuje přehled zajištěného počtu kusů/párů padělaného zboží v letech 2008 až 2013 v celním řízení a na vnitřním trhu. Nejvyšší počet kusů/párů zadrženého zboží v celním řízení a na vnitřním trhu byl zajištěn v roce 2011, nejvyšší škoda způsobená majitelům ochranných známek v rámci celního řízení a vnitřního trhu byla způsobena v roce 2010. V oblasti celního řízení a vnitřního trhu bylo v letech 2008 až 2013 zajištěno 13 801 029 kusů/párů padělaného zboží v celkové hodnotě 16 889 972 030 Kč.

Tabulka č. 5: Přehled zboží zajištěného v celním řízení dle druhu práva

Právo duševního vlastnictví	Počet ks/párů	Hodnota v Kč
Ochranná známka	628 007	1 068 648 402
Průmyslový vzor	18 741	34 542 011
Ostatní	3 255	1 256 585
Ochranná známka + průmyslový vzor	1 766	1 191 788
Autorské právo	2 975	1 034 864
Celkem	654 744	1 106 673 650

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Shora uvedená tabulka zobrazuje přehled zboží evidovaného v celním řízení v aplikaci duševního vlastnictví za rok 2012⁶⁵ dle druhu práva. Ze zobrazené tabulky vyplývá, že nejčastěji porušovaným druhem práva v celním řízení v roce 2012 byla ochranná známka.

⁶⁵ Poslední dostupný údaj v interní aplikaci CS.

Tabulka č. 6: **Přehled zboží zajištěného na vnitřním trhu dle druhu práva**

Právo duševního vlastnictví	Počet ks/párů	Hodnota v Kč
Ochranná známka	774 668	2 780 700 323
Ochranná známka + průmyslový vzor	32 573	39 633 364
Autorské právo	71 854	34 220 439
Průmyslový vzor	80 565	4 756 064
Ochranná známka + autorské právo	7 967	4 089 196
Ostatní	67 447	3 673 112
Celkem	1 035 074	2 867 072 498

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Z tabulky vyplývá, že nejčastěji porušovaným druhem práva na vnitřním trhu v roce 2012 byla, stejně jako v celním řízení, ochranná známka, jejíž hodnota představovala v roce 2012 částku 2 780 700 323 Kč.

Tabulka č. 7: **Přehled zboží zajištěného v celním řízení dle kategorií v letech 2010 – 2013**

2010	Počet ks/párů
oblečení (k okamžitému nošení)	571 388
sportovní obuv (vč. obuvi na běh, tenis, kopanou, pro tanečnice)	328 342
jiná obuv (sandály, pantofle, holinky, gumáky, crocs)	185 876
potraviny	103 292
oděvní doplňky (kravaty, klobouky, čepice, kapesníky, šály, pásky)	97 589
2011	Počet ks/párů
oblečení (k okamžitému nošení)	1 131 517
jiná obuv (sandály, pantofle, holinky, gumáky, crocs)	246 669
hračky (medvídci, panenky, modely automobilů, stavebnice)	155 782
sportovní obuv (vč. obuvi na běh, tenis, kopanou, pro tanečnice)	106 057
parfémy a kosmetika (parfémy, toaletní vody, líčidla, rtěnky, lesky na rty)	34 987
2012	Počet ks/párů
oblečení (k okamžitému nošení)	214 994
ostatní	125 436
jiná obuv (sandály, pantofle, holinky, gumáky, crocs)	78 779
ostatní osobní potřeby (holící čepelky, pilníky, barvy na vlasy, mýdla)	67 302
sportovní obuv (vč. obuvi na běh, tenis, kopanou, pro tanečnice)	38 044
2013	Počet ks/párů
oblečení (k okamžitému nošení)	339 177
veškerá léčiva včetně steroidů a antikoncepce	206 974
etikety, visačky, nálepky	76 238
jiná obuv (sandály, pantofle, holinky, gumáky, crocs)	65 888
obalové materiály (sáčky, krabice, kartón apod.)	59 031

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Shora uvedená tabulka zobrazuje zadržené zboží v celním řízení dle kategorií v letech 2010 – 2013 na základě počtu kusů/párů. Z tabulky je zřejmé, že v letech 2010 – 2013 bylo nejvíce kusů v celním řízení zajištěno v kategorii “oblečení (k okamžitému nošení)”. Zejména z přehledu zadržného zboží v roce 2013 je patrné, že padělány nejsou jen známé komodity, jako je textil, obuv, ale i jakékoliv jiné zboží chráněné dle platných norem EU a ČR. Namátkou jmenujme léky, hračky, potraviny, obalové materiály.

Tabulka č. 8: **Přehled zboží zajištěného na vnitřním trhu dle kategorií v letech 2010 – 2013**

2010	Počet ks/párů
oblečení (k okamžitému nošení)	188 097
jiná obuv (sandály, pantofle, holinky, gumáky, crocs)	158 036
nahrané CD, DVD (hudba, film, software, herní software)	144 706
oděvní doplňky (kravaty, klobouky, čepice, kapesníky, šály, pásy)	92 238
ostatní	90 310
2011	Počet ks/párů
etikety, visačky, nálepky	1 157 725
šperky a jiné doplňky	307 409
nahrané CD, DVD (hudba, film, software, herní software)	113 948
oblečení (k okamžitému nošení)	111 254
hračky (medvídci, panenky, modely automobilů, stavebnice)	80 243
2012	Počet ks/párů
ostatní	170 455
veškerá léčiva včetně steroidů a antikoncepce	146 611
šperky a jiné doplňky	108 277
oblečení (k okamžitému nošení)	106 931
nahrané CD, DVD (hudba, film, software, herní software)	101 650
2013	Počet ks/párů
ostatní	114 120
oblečení (k okamžitému nošení)	113 374
nahrané CD, DVD (hudba, film, software, herní software)	81 713
hračky (medvídci, panenky, modely automobilů, stavebnice)	57 808
oděvní doplňky (kravaty, klobouky, čepice, kapesníky, šály, pásy)	28 371

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Z tabulky zadrženého zboží na vnitřním trhu dle kategorií v letech 2010 – 2013 je zřejmé, že v oblasti vnitřního trhu v poslední dvou letech patří primát kategorii “ostatní”. Do této kategorie patří například vonné essence do elektronických cigaret, což je hitem posledních let.

Tabulka č. 9: Nejčastěji padělané ochranné známky v letech 2010 - 2012

Název označení práva	2010	Název označení práva	2011	Název označení práva	2012
CROCS	164 383	LACOSTE	863 329	HANNAH MONTANA	369 312
HANNAH MONTANA	160 437	PUMA	410 206	HEAD & SHOULDERS	71 410
ADIDAS	158 840	TOMMY HILFIGER	387 603	ADIDAS	65 856
CONVERSE	138 340	EVA	246 600	ZVL	54 999
HELLO KITTY	135 141	ADIDAS	240 006	H&D	44 421

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

Tabulka č. 9 zobrazuje přehled nejčastěji padělaných ochranných známek v letech 2010 – 2012⁶⁶ v celním řízení a na vnitřním trhu. Nejčastěji porušovanými ochrannými známkami v letech 2010 – 2012 byly v celním řízení a na vnitřním trhu CROCS, LACOSTE a HANNAH MONTANA.

Tabulka č. 10: Místo zajištění na vnitřním trhu dle počtu kusů v letech 2010 - 2012

Místo zajištění	2010	2011	2012	Celkem
Dohled silnice	50 845	21 777	65 012	137 634
Kamenný obchod	148 529	97 523	112 591	358 643
Tržnice	526 124	1 692 438	695 541	2 914 103
Ostatní	235 777	147 621	161 930	545 328
Celkem	961 275	1 959 359	1 035 074	3 955 708

Zdroj: Data interní aplikace CS, zpracování vlastní

⁶⁶ Poslední dostupný údaj v interní aplikaci CS.

Z tabulky č. 10 je patrné, že nejvíce padělaného zboží bylo zadrženo na vnitřním trhu v tržnicích, což odpovídá pravidelně prováděným kontrolám většího rozsahu, často ve spolupráci s jinými dozorovými orgány.

Hlavní zemí původu, odkud se zboží podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví dováží do EU, i nadále zůstává Čína. V roce 2013 tvořily čínské výrobky 66 % z celkového množství zadržného zboží. V čele žebříčku producentů padělků zůstávají následující země: Hong Kong (mobilní telefony, paměťové karty, inkoustové kazety a spotřebiče pro domácnost), Turecko (parfémy a kosmetika) a nově Řecko (ostatní zboží).⁶⁷

Hlavním trendem posledních několika let je porušování práv duševního vlastnictví v souvislosti s nárůstem objemu poštovní a kurýrní přepravy. V roce 2012 72 % všech zadržení pocházelo z poštovní a kurýrní dopravy, kdy se jednalo převážně o sportovní obuv, osobní doplňky, jako jsou tašky, peněženky, oblečení, sluneční brýle a hodinky.

Obtížně postižitelným a obzvláště nebezpečným se jeví v posledních letech pronikavý nárůst prodeje padělků přes internet. Vzhledem k množství položek nabízených na aukčních portálech, není snaha eliminovat prodej padělků dostatečně účinná. Např. největší aukční internetový portál E-bay má na celém světě cca 248 mil. registrovaných uživatelů a denně nabízí k prodeji přibližně 102 mil. položek. V takovém případě nelze internetovému prodeji padělků účinně zamezit a eliminovat takový objem zboží je zatím nepřijatelné.

Z tradičního způsobu distribuce se nabídka padělků po razantních zásazích celních orgánů parciálně přesouvá k internetovému prodeji. Právě z těchto důvodů rozvíjí Celní správa České republiky v oblasti monitorování internetových obchodů své aktivity,

V rámci Celní správy ČR byl zřízen Referát internetové kriminality, který se soustavně zabývá monitoringem internetového prodeje (nabídky) padělků. Aktivně spolupracuje s ostatními útvary celní správy, PČR, Úřadem průmyslového vlastnictví a celními orgány

---

⁶⁷ Výsledky prosazování práv duševního vlastnictví celními orgány EU za rok 2013 – interní data

Evropské unie. V rámci svých kompetencí rovněž spolupracuje s provozovateli bazarových a aukčních serverů a význačnými poskytovateli internetových služeb.

4.4 Shrnutí výsledků zkoumání

Situace v oblasti porušování práv duševního vlastnictví je celospolečenský problém. Řada firem využívá úspěch jiných tím, že napodobuje jejich zboží nebo vlastní zboží opatřuje identifikačními znaky ochranné známky. Tímto dochází ke klamání spotřebitele, který v domnění nákupu originálního zboží kupuje více či méně zdařilé napodobeniny či padělky. Pomineme-li negativní ekonomické dopady této činnosti v důsledku daňových ztrát či negativní vliv na zdraví a bezpečnost spotřebitelů vlivem špatné kvality padělků, představují padělky obrovské riziko pro výrobce originálních produktů. Toto riziko se nejvíce projevuje zejména v poklesu prodeje originálních výrobků (a tedy poklesu tržeb) a v trvalém poškozování dobré pověsti mnohdy dlouho budované značky. Padělatelství často rovněž doprovází i jiná forma kriminality, jako je „praní špinavých peněz“, dětská práce apod.

Analyzováním statistických dat bylo zjištěno, že v letech 2008 až 2013 bylo Celní správou České republiky zadrženo více než 13,8 miliónů kusů padělaného zboží, které by v případě prodeje způsobilo oprávněným vlastníkům práva škodu ve výši 16,8 miliardy Kč. Nejčastěji padělanými kategoriemi zboží byly za pomoci řazení jednotlivých četností vyhodnoceny: oblečení k okamžitému nošení, obuv, nahrané CD, DVD, hračky, veškerá léčiva včetně steroidů a antikoncepce a rovněž kategorie ostatní, což vypovídá o tom, že padělatelé zboží se už dávno nesoustředí jen na luxusní značkové výrobky, textil a obuv. Do kategorie ostatní patří například vonné essence do elektronických cigaret, což je hitem posledních let. Vyhodnocením statistických dat z databáze celní správy bylo zjištěno, že nejvíce porušovaným druhem práva na vnitřním trhu a v celním řízení byla ochranná známka. Nejčastěji porušovanými ochrannými známkami v letech 2010 až 2012 byly v celním řízení a na vnitřním trhu CROCS, LACOSTE a HANNAH MONTANA. Zadržené zboží, u něhož bylo pravomocně rozhodnuto, že se jedná o zboží porušující práva duševního vlastnictví, je zničeno, případně je využito k humanitárním účelům.

Hlavním trendem posledních několika let je porušování práv duševního vlastnictví v souvislosti s poštovní a kurýrní přepravou, s čímž úzce souvisí nárůst prodeje padělků přes internet.

Mezi hlavní země původu, odkud se dováží zboží podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví do EU, patří Čína, Hong Kong, Turecko a nově Řecko.

4.4.1 Návrhy opatření k odstranění zjištěných nedostatků

Z rozboru problematiky ochrany práv duševního vlastnictví v rámci celního řízení a vnitřního trhu vyplývá, že celní správa se při výkonu svých zákonem stanovených kompetencí potýká s celou řadou problémů, které jim stěžují již tak komplikovanou činnost v dané oblasti. Zásadním problémem je právní úprava. Může se jednat o právní předpis, který nedostatečně postihuje řešenou problematiku, nebo je vyžadováno využití vícero právních předpisů či právní předpisy chybí.

Vzhledem k tomu, že správní orgány mohou postupovat pouze v mezích zákona, je zřejmé, že problémy legislativy se promítají i do vlastního výkonu služby. Zjevným problémem je nedostatečná spolupráce mezi jednotlivými správními orgány. Z pohledu celní správy je problémem komunikace mezi jednotlivými složkami (ČOI, SZPI). Často dochází k takovým situacím, kdy v průběhu realizace kontrolních akcí, se nejprve objasňují kompetenční vymezení a vzájemné vztahy kontrolních orgánů. Řešením, jak těmto sporům mezi jednotlivými složkami zamezit, by bylo přenesení kontrolních a dohledových kompetencí v oblasti duševního vlastnictví výhradně na celní správu. Rovněž se lze plně ztotožnit s názorem autora T. Drdy, že by „*napomohlo sloučení příslušných ustanovení uvedených v zákoně o opatřeních, kterým je řešena ochrana práv duševního vlastnictví v rámci celního dohledu a zákona o ochraně spotřebitele, který se používá při ochraně práv na vnitřním trhu.*“⁶⁸ Spojením příslušných částí by Celní správa ČR disponovala jedním konzistentním právním předpisem, podle něhož by mohla vykonávat dohled v rámci celního řízení i vnitřního trhu.

---

⁶⁸ DRDA, Tomáš. Diplomová práce, Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány, rok 2013.

Rovněž by mělo dojít k posílení personálního aparátu Celní správy ČR, neboť v posledních letech docházelo ke změnám organizačního řádu a tím spojených personálním změnám a četné fluktuaci zaměstnanců.

Z uvedeného vyplývá, že celní správa se v posuzované oblasti neobejde bez vhodné úpravy právních předpisů či dalšího zdokonalení, a to jak na národní úrovni, tak v rámci celé EU. Nezbytné bude i posílení spolupráce mezi kontrolními orgány i lepší spolupráce s majiteli práv duševního vlastnictví, a to pak zejména ve vztahu k malým zásilkám, které jsou distribuovány na území EU. Ačkoliv by se na první pohled mohlo jevit, že se jedná o bezvýznamný obchod a distribuci, v evropském souhrnu pak může znamenat obrovské množství.

Vzhledem k tomu, že padělatelství je globálním problémem, je třeba podporovat spolupráci s celními orgány ostatních zemí, vzájemně si vyměňovat informace vedoucí k odhalení padělatelů, obchodníků s padělkou a jejich distribučních cest. Při prevenci vývozu zboží porušujícího práva duševního vlastnictví do EU a odhalování těchto případů může rovněž významně pomoci i dobrá spolupráce s mezinárodními obchodními partnery. Výrazně by pak věci napomohlo i snížení spotřebitelské poptávky, což je námět na preventivní a osvětovou kampaň samotných legálních výrobců a distributorů. Dalším ze způsobů boje proti padělkám je i osvěta mezi uživateli. Řada z nich totiž nekvalitní či padělané zboží ani nepozná, neboť v dnešní době padělkou nelze jednoduše rozeznat. Ukazuje se, že pro účinnou ochranu spotřebitele i celé společnosti by takové opatření byly velmi efektivní.

5 Závěr

Duševní vlastnictví hraje v současném světě stále významnější roli, ba lze říci, že jeho klíčový význam v rozvoji nových technologií a jejich prostřednictvím i nových potřeb, nového životního stylu, je jedním z příznačných znaků této doby. Z obchodního hlediska je ochrana duševního vlastnictví ústředním prvkem podnikání, jež zasluhuje náležitou ochranu, neboť právě úspěch podnikatelských subjektů v konkurenčním boji závisí na účinné ochraně duševního vlastnictví.

Důvody dynamického růstu výroby a prodeje padělaného zboží jsou prosté a ryze ekonomické – vysoký zisk, nulové náklady do reklamy a marketingu, nízké výrobní náklady spojené s použitím nejlevnějších materiálů, neplacení daní, rostoucí zájem spotřebitelů a poměrně malé riziko odhalení a postihu.

Negativními ekonomickými dopady této činnosti jsou daňové ztráty či negativní vliv na zdraví a bezpečnost spotřebitelů vlivem špatné kvality padělků. Padělky rovněž představují obrovské riziko pro výrobce originálních produktů. Paděláním dochází k poklesu prodeje originálních výrobků ve spojitosti s poklesem tržeb a rovněž k trvalému poškozování dobrého jména mnohdy dlouho budované značky.

Padělatelství představuje hrozbu pro společnost i jednotlivce, neboť negativně ovlivňuje nejen zdraví a bezpečnost občanů, ale i zaměstnanost a národní ekonomické výsledky. Celní správa pak v tomto ohledu má svoji nezastupitelnou roli, neboť se jako první setkává se zbožím vstupujícím na území EU. Za jednu ze svých primárních priorit považuje Celní správa České republiky výkon kompetencí v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví, boj proti pirátství a padělatelství, potlačování a omezování padělatelského fenoménu.

Z provedené analýzy bylo zjištěno, že v letech 2008 až 2013 bylo Celní správou České republiky zadrženo více než 13,8 miliónů kusů padělaného zboží, které by v případě prodeje způsobilo oprávněným vlastníkům práva škodu ve výši 16,8 miliardy Kč. Nejčastěji padělanými kategoriemi zboží byly vyhodnoceny: oblečení k okamžitému nošení, obuv, nahrané CD, DVD, hračky, veškerá léčiva včetně steroidů a antikoncepce

a rovněž kategorie ostatní, což vypovídá o tom, že padělatelé zboží se už dávno nesoustředí jen na luxusní značkové výrobky, textil a obuv. Vyhodnocením statistických dat z databáze celní správy bylo zjištěno, že nejvíce porušovaným druhem práva na vnitřním trhu a v celním řízení byla ochranná známka. Nejčastěji porušovanými ochrannými známkami v letech 2010 až 2012 byly v celním řízení a na vnitřním trhu CROCS, LACOSTE a HANNAH MONTANA.

Celní správa se při výkonu svých zákonem stanovených kompetencí nejčastěji potýká s nedostatky právní úpravy. Buď se jedná o právní předpis, který nedostatečně postihuje řešenou problematiku, nebo je vyžadováno využití vícero právních předpisů, či právní předpisy chybí.

Další překážkou, se kterou se celní správa v průběhu realizace kontrolních akcí setkává, je nedostatečná komunikace mezi jednotlivými správními orgány a s tím spojenými kompetenčními vymezeními.

Ze závěrů vlastního šetření vyplývá, že v posuzované oblasti se celní správa neobejde bez dalšího zdokonalení či vhodné úpravy právních předpisů. Nezbytné bude posílení spolupráce mezi kontrolními orgány i lepší spolupráce s majiteli práv duševního vlastnictví. Výrazně by pak věci napomohly preventivní a osvětové kampaně samotných výrobců a distributorů, jež by pomohly i samotné osvětě mezi spotřebiteli.

Ačkoliv padělatelství nelze zcela vymýtit, Celní správa ČR se tomuto nežádoucímu jevu snaží intenzivně předcházet.

Předepsaný rozsah práce nebylo možno dodržet z důvodu vypovídací schopnosti bakalářské práce. Cíl práce byl podle názoru autora práce splněn.

6 Seznam použitých zdrojů

Odborné publikace

BÁLKOVÁ, Stanislava. *Ochranná známka a průmyslový vzor - jejich ochrana a padělání*. 1. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2011. str. 142. ISBN 978-80-7418-110-8.

BOHÁČEK, Martin. JAKL, Ladislav. *Právo duševního vlastnictví*. 1. vydání. Praha: Oeconomica, 2002. str. 324. ISBN 80-245-0463-4.

BOHÁČEK, Martin. *Duševní vlastnictví a vymáhání práv k němu: jiné úhly pohledu*. 1. vydání. Praha: Troas, 2011. str. 251. ISBN 978-80-904595-4-0.

JAKL, Ladislav. *Práva na označení a průmyslové vzory*. 2. aktualizované vydání. Praha: Metropolitní univerzita, 2008. str. 251. ISBN 978-80-86855-36-3 .

KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. str. 139. ISBN 978-80-7357-886-2.

KŘÍŽ, Jan a kolektiv. *Aktuální otázky práva autorského*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2008. str. 83. ISBN 978-80-246-1528-8.

KŘÍŽ, Jan a kolektiv. *Impulsy k novelizaci předpisů v oblasti duševního vlastnictví a revizi aplikační praxe*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2012. str. 58. ISBN 978-80-87146-70-5.

LEŠKA, Rudolf. OSTOUCHOV, Petr. *Práva duševního vlastnictví*. 1. vydání. Liberec: Technická univerzita v Liberci, březen 2012. str. 100. ISBN 978-80-7372-829-8.

MALÝ, Josef. *Obchod nehmotnými statky: patenty, vynálezy, know-how, ochranné známky*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2002. str. 257. ISBN 80-7179-320-5.

SLOVÁKOVÁ, Zuzana. *Průmyslové vlastnictví*. 2. doplněné a rozšířené vydání. Praha: LexisNexis CZ, 2006. str. 212. ISBN 80-86920-08-9.

STŘELICKÝ, Jiří a ŽIGIĆ, Krešimir. *Intellectual property rights protection and enforcement in a software duopoly*. Praha: CERGE-EI, 2011. str. 67. ISBN 978-80-7343-236-2.

Odborné práce

Drda, Tomáš. 2013. *Ochrana práv duševního vlastnictví celními orgány*. Diplomová práce. Praha : Česká zemědělská univerzita. Provozně ekonomická fakulta, 2013. str. 148.

Právní předpisy

Česko, Zákony. *Autorské právo. Průmyslová práva: autorský zákon, užité a průmyslové vzory, vynálezy a zlepšovací návrhy, ochranné známky, označení původu, topografie polovodičových prvků, biotechnologie, odrůdy rostlin, patentoví zástupci, vymáhání práv, vybraná usta. úplné znění, č. 967. Ostrava: Sagit, 2013. str. 208. ISBN 978-80-7208-992-5.*

Česko. Zákon č. 2/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992, usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 14/1993 Sb., ze dne 20. prosince 1992, o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění ve znění zákona č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 17/2012 Sb., ze dne 8. prosince 2011, o Celní správě České republiky. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 40/2009 Sb., ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 121/2000 Sb., ze dne 7. dubna 2000, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 191/1999 Sb., ze dne 29. července 1999, o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některé práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 207/2000 Sb., ze dne 21. června 2000, o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 221/2006 Sb., ze dne 25. dubna 2004, o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví). Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 355/2014 Sb., ze dne 18. prosince 2014, o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 361/2003 Sb., ze dne 23. září 2003, o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 441/2003 Sb., ze dne 3. prosince 2003, o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách). Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 478/1992 Sb., ze dne 24. září 1992, o užitných vzorech. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 527/1990 Sb., ze dne 27. listopadu 1990, o vynálezech a zlepšovacích návrzích. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Česko. Zákon č. 634/1992 Sb., ze dne 16. prosince 1992, o ochraně spotřebitele. Dostupné v systému ASPI – poslední stav textu.

Elektronické dokumenty

ČERMÁK, Karel a kolektiv. *Metodika a postupy prosazování práv z duševního vlastnictví u jednotlivých orgánů veřejné správy České republiky, v jejichž působnosti je prosazování práv duševního vlastnictví.* [Online] Praha, 2007. [Citace: 11. srpen 2014.] str. 214 (PDF) Dostupné z: <<http://www.dusevnivlastnictvi.cz/assets/metodiky/Methodika04.pdf>>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013, o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003). [Online] [Citace: 11. leden 2013.] Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0608&from=CS>>

Nařízení rady (EHS) č. 2913/92, ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství. [Online] [Citace: 11. leden 2013.] Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:cs:PDF>>

Nebezpečné léky. *Prezentace Generálního ředitelství cel.* [Online] [Citace: 7. 10 2014.] Dostupné z: <http://www.nebezpecneleky.cz/uploads/organizace/Prezentace_Generalni_reditelstvi_cel.pdf>

Ostatní zdroje

Výsledky prosazování práv duševního vlastnictví celními orgány EU za rok 2013. Interní data CS.

Aplikace Duševního vlastnictví. Interní data CS.

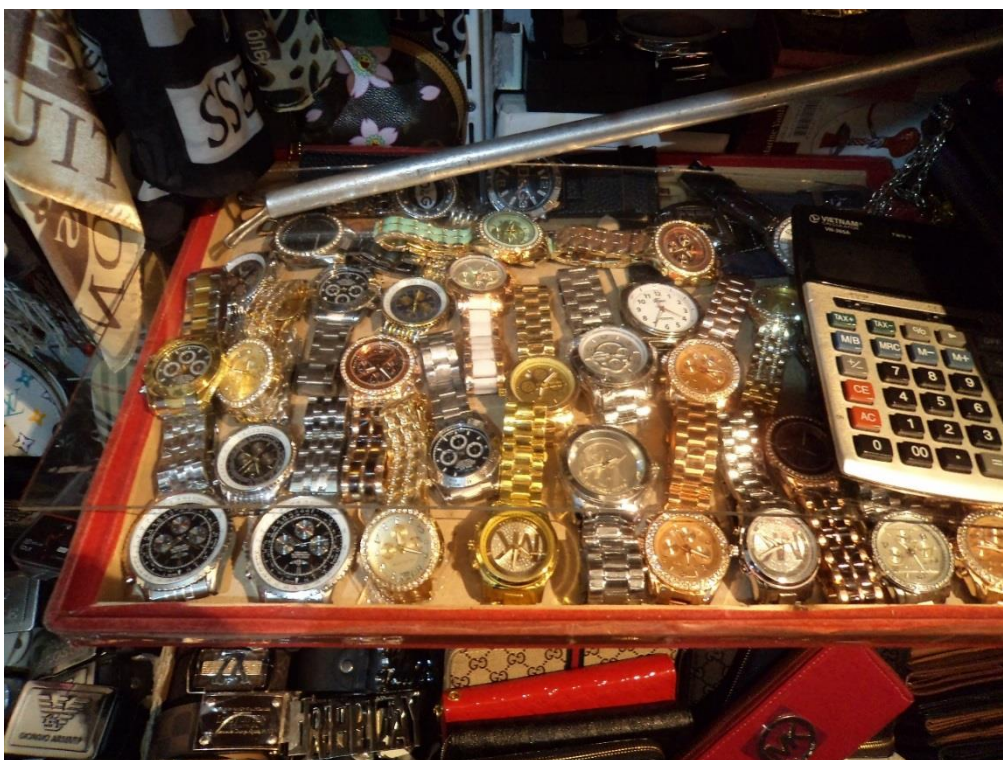
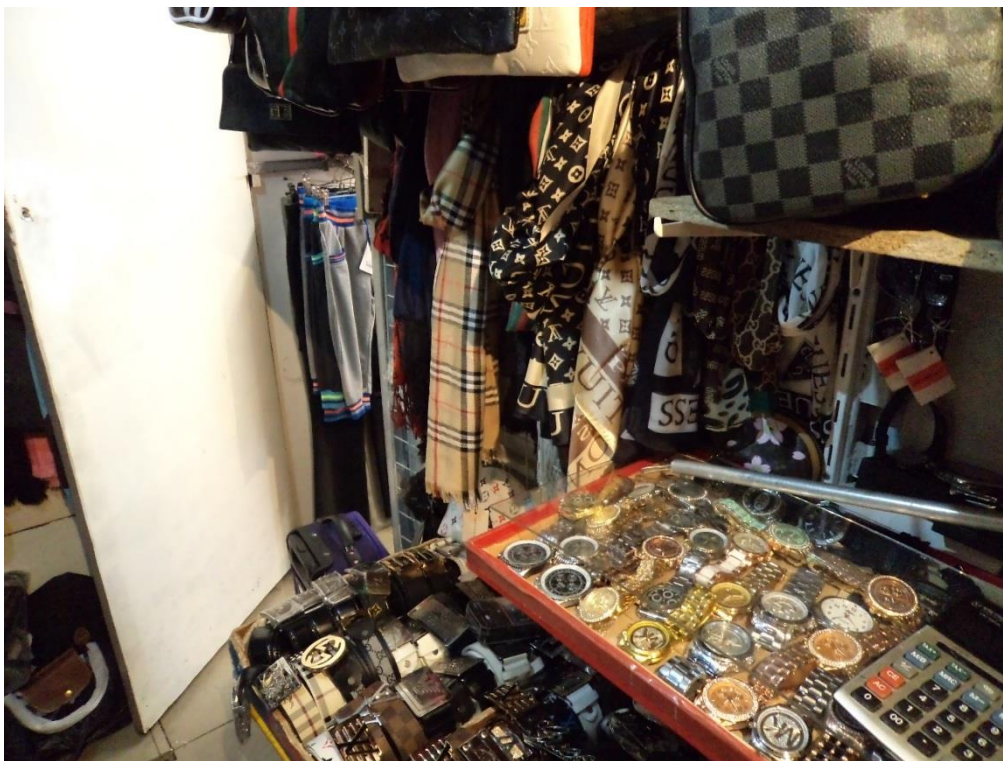
www.celnisprava.cz

7 Přílohy

Příloha č. 1 – Zboží porušující práva duševního vlastnictví

Příloha č. 1 – Zboží porušující práva duševního vlastnictví

Zdroj: Celní správa ČR